

483

Dr. Max Hordings Samlinger.

Bergenske Topografiske
og historiske Oplysninger

Allehelgens Kirke 3.
 Allehelgens Skjæppe 4.
 Apotekerhænde 4.
 Apotekerkirken 4. 104.
 Anita. Almenning 4.
 Akerød 5.
 Almenninggaard 5. 7.
 Ansgaard 5.
 Apotek 5.
 Appelius-, Appeliusgaard 19.
 Altekstad væg 29.
 Kristent Kirkegaard 30.
 Aakrog 4.
 Adalgade 86.
 Antasmin 83.
 Andsmørgaard 106. 126.
 Aarstads Kapel 110. Aarstad 150.
 Almenningv. 119.
 Anita Almenning 119.
 Albaniskirke 52.
 Agathe Kirken 11.
 Aalsholts Gaard 125.
 Aarsholm Mændes Børn 125.
 Almenninggaard 125.
 Andsgaarden 126.
 Annes Kapel 134.
 Aakstinggaard 23. 121.
 Antonius Kirke 143.
 Aarsholms Amtstue 134.
 Alhögards, Alhöggaard 141.

U. B. BERGEN
 No. 483

A.
 B.
 C.
 D.
 E.
 F.
 G.
 H.
 I.
 J.
 K.
 L.
 M.
 N.
 O.
 P.
 R.
 S.
 T.
 U.
 V.
 Y.
 Æ.
 Ø.

Bjergel 6
 Baortue 675.
 Birregaarden f. 53. 131.
 Billehem f.
 Blegen f.
 Byggesperen 8
 Baneneim 8
 Brogaden 9.
 Bunkela 69
 Breida almenning 9. 119.
 Bornesken 10
 Blaa Team 10
 Blaahindur 10.
 Brennegarden 12.
 Brodregarden 4. 94
 Bøhr, Gallfrud 15.
 Bygghjulerfuring 10.
 Skall, Hunk 80.
 Bullegaard. 8.
 Byggjølfskenur. 85. 117.
 Blattes Kaver 4.
 Bommur 90.
 Brodgaard 94
 Brogaard 94.
~~Bro Almenning~~ 95. 119.
 Hikenagerfuring 99.
 Selgarden 103.
 Brakken, 94. 24.
 Bløthuse 105.
 Bergenthis 107. 68.
 Brolegning 116.
 Branegaard 123.
 Botagaarden 124
 Brøshisa tøjta 125.
 Bakkenne (bækkun) 48
 Bygghjuler 129.
 Baghaard 128.

Bløkken 114.
 Byggspitlagel 128
 Brillemejer 8.
 Bygganlæg 128.
 Bløkkur 126
 Byggkerlede 45.
 Brodegard 122.
 Byggus samt 2 Gaard 158
 Brodegard 134.
 Byggel 10.
 Brogesten 68.
 Befalvinger 136
 Brøkkun 82
 Brøkkrosten 151.
 Byggumid 163.

Clemens Kirke 11. 27. 147
 Christkirke, store 11. 109
 Christkirke, lille 11. 109
 Christiansberg 12. 136
 Catharina Hospital og Kirke 15.
 Communen 22
 Carst Brøag 29.
 Christiansburg 79.
 Christiansholm 86. 87. 136.
 Cicerone 87. 15.
 Confessionshus 90.
 Canstrups, Ole. 92.
 Cantantuborg. 97
 Ceciliegaardene 99. 98.
 Christkirkegaard 11
 Clair Ockens-Suniz 114
 Columba kirke 64. 143.
 Christi Krybbe 131.
 Commanantboligen 140
 Capt. Vaymenten Aviz 140. 108.
 Corps de Garde 81

C.
 D.
 E.
 F.
 G.
 H.
 I.
 J.
 K.
 L.
 M.
 N.
 O.
 P.
 R.
 S.
 T.
 U.
 V.
 Y.
 Æ.
 Ø.

Bogsmidde 163.

Dycke 49.
Drabtus Johannes 6.
Droggen 12
Drosten 12.
Davids Degene 13. 83.
Dirckmanne 13. 83.
Dierckhelt 41
Dirckman, Henrich 41.
Danskum 68.
Düden 13.
Dombordalmenning 88.
Dramstuen 94. 95.
Drog's Smid 99
Dannekirches Ding 113
Domborsten 53.
Düffelhüs 122
Dronningsgaard 124
Dertingen 126.
Dynerengen 13.
Diderich, Lars 128.
Domborsten 13.
Dampstich 141.
Damsgaard 20.
Dybesund. 8.

Fensløb, Nicotens de 5.
 Emaus 14
 Endergaard 14.
 Eke Woldes Gaard 14.
 Eskildgaard 14.
 Eskrammagaard 93. 128.
 Englegaard 103.
 Einaasgaard } 103
 Euhornsgaard }
 Esraag 48
 Eyraar 121
 Eyrastein 120. 121.
 Etend Enderdøfens kær 125.
 Ekelbørggaard 126.
 Ekelsgaard 14
 Engelskes Avliger 128.
 Euhøfellig kær 130.

E.

F.

G.

H.

I.

J.

K.

L.

M.

N.

O.

P. q.

R.

S.

T.

U.

V.

Y.

Æ.

Ø.

Farting, Claus 4. 16. Finn Formans Gaard 124.
Fennel, Nicolais de 5. 133. Fie, Lambert 133.
Formann, Mads 7. Formans Gaard 164.
Fris skolen 15
Fattighus, Ortydhus 15.
Frederiksborg 15.
Fageringen 16.
Fien 16
Fortunen 17
Fenching 17.
Forsgaard, sten 17
Fantast 17
Forsanger 17.
Forsvinckel 45. 44.
Kirkepedal 25.
Fyllingen 78.
Föten 80.
Fyndtbrøysminsk 83. 164.
Florida 89.
Furegaard 94. 102.
Fader Berg 17
Friersten 68. 108.
Fylshangen 52.
Fänska Bryggja 102.
Forsvay 78.
Fano Klode 110.
Fimegaardskieden 53.
Fangegaardene 63.
Falken 120.
Fasners Fattighus 8.
Fattighusindian 16.
Fabian Kirke 143.
Fedenes Oving 17.
Füs, Nils Christian 134.
Fiselles Loning 163.
Fos! Loning 163.

Fattighusindian 114

Graaskolen 19.
 Gadetrottevejning 18.
 Grønuden 18.
 Gumbiedgaard 19.
 Grøstun, Lambek 6.
 Gumbiedav 41
 Graaningaden 81.
 Gassegården 19.
 Gabertok 84
 Gårdskvalmindung 85.
 Gletvoldy 85.
 Grenen 97.
 Graabroderkloster 91.
 Gygis vike 18.
 Galgen, Galgebakken 18
 Grønsholen 19.7.
 Glintholen 86.
 Grøndingen 49.
 Gaalgen 69.
 Gylten 121.
 Grisen 122
 Guldsmidstræde 122.119.
 Jærpestræde 93.
 Grøsgaarden 123.
 Graisten 124
 Gøst Smedekensstræde 125.
 Gravel 106
 Gertens Kirke 143.
 Georgenes Vej 48.
 Gademavn 163.
 Garverbodden 18.

Garmannsvej Skov 18.
 Gaardene paa Nyggjen 158.

G.
H.
I.
J.
K.
L.
M.
N.
O.
P. ^g
R.
S.
T.
U.
V.
Y.
Æ.
Ø.

Holberg, Liding 9.
Kastlengen 16.
Kenneby smid 20
Keilmannings smid 20.
Kaarsten 20
Kopnagden 20.
Lakhanden 21.
Kaakarstrand 21, 126.
Kaggens 21.
Kekkefeld 22
Kollman 22.
Kanis (82) Kirke 26
Kündstad 34.
Kop. 20.
Korvs Gaard 60.
Katrands kyrkja 64, 83.
Kuidenberg 79.
Kullendirtrekk 95.
Keilmanns Smid 98.
Kollmedalen 104
Kjögnis 44.
Kuntisgaard 123
Kovedt 123
Kudegaard 123.
Kambrakerkranten 127
Kambrummissionen 20
Kaars hat 138, 139.
Kinga. Saen 142.
Köyer, Kowik 133.
Keggemar Natun 20.
Kide Ravn 23.
Kögenborg 23.

Ingering taft 23.

K. Tuus Gaand 23.

Islands gmaend 23.

Udebrande 101.

Tsvaag 48.

Trar Erlingss Gaand 126.

I.

J.

K.

L.

M.

N.

O.

P.

R.

S.

T.

U.

V.

Y.

Æ.

Ø.

Jaapert Jacobsz 5.
Jörgens Kerpitar 25
Johs veldema 26.
Johus - Kinku 26.
Jacobs Kinkugaard 27
Jörgens, Straaz 41
Johus byggja 61.
Jorisalem 52, 144
Jegerplanin 26
Jentjeda on Kaugu 136.
Jozephus Kermelade 37.

Katharine Heipitas 49. Kirke 15
 Kroken 29.
 Kalvedalen 29.
 Korkirken 30.
 Kardianbendrii 30, 129.
 Kallen 31, 136.
 Kalmogarden 31.
 Korbrii 32.
 Kalstru 32
 Kongslieden 33, 53.
 Kalfant 33, 144.
 Koppilumpe 34
 Kivitzgaard 34.
 Kaldewegen 34.
 Krontur 34
 Kjøbmandstuen 35.
 Kalkkisten 35.
 Knyppedammen 35
 Kagen 35
 Korkus (Dantur) Stjæffe 36.
 Klin, hals 58.
 Knapberg 79.
 Kranen 82.
 Kvalbedam 35.
 Kalkhies 82
 Kaalhu 82.
 Kane 36.
 Kringen 36.
 Kapper 36
 Kardianbendriidammen 55.
 Klialben 83.
 Kohiis, 82
 Kros 83.
 Kringe eller Kuchowgaard 84

Kongsogarden 137. Kortogarden 87
 Korken 77. Konestru 111
 Krontur 92. Kransen 120
 Kagen 89, 68. Tainen 122
 Kappere, 92. Kappere, 96. Karsen 124
 Kappværelse 96. Klukkogarden 124
 Kjøpmandstuen 99. Klavir, hals, Gaard 125.
 Kalmogarden 104, 22. Kjøpmandstuen 119
 Kongsbyggen 104. Kjøbmandstuen } 33.
 Kalkhies 82. Kjøbmandstuen 57.

K.
L.
M.
N.
O.
P.
Q.
R.
S.
T.
U.
V.
Y.
Æ.
Ø.

Larsens Hinder 37.
Larsens Heltte Gaard 37
Langskotte, best ofra 37.
Larsgaard 38
Larsens Kirke 38
Larsensgaard 38.
Larsensgaard taarn 39.
Larsensvækket 39.
Larsen, 39.
Larsen, Carsten Larsen be. 6
Larsen 94. 24.
Larsens kenning 38.
Larsens Luning. 98. 164
Larsensvækket 110.
Larsen 114.
Larsensvækket 123.
Larsensgaard 124
Larsensvækket Gaard 125.
Larsensvækket Gaard 125.

Larsen 133.

Larsensvækket 79.

Larsensvækket 139.

Larsensvækket, 44. 146

Larsensvækket 146.

Larsensvækket 151

Larsensvækket 37

Larsensvækket, Fatmøns 37.

Miltzow, Claus 5
 Michaelis Kirke 27. 84.
 Minkelbyggene 40.
 Møllens pris 40
 Møllen 41. 106. 129. 79.
 Mylna Sals 41
 Mankewine 42
 Martius Kirke 42
 Mariager, Jens 42.
 Maltstuen, Bygermette 42.
 Munkeliv Kloster 43
 Morten Söds Smig. 83.
 Müller, Herman, 6
 Munkeliv gaden. 92.
 Madskabi 94.
 Mestermands Rettighed 95.
 Munkeliv Smig 98.
 Møllensmiget 99.
 Mestermands Smig 100.
 Mølbygaard 102. 74.
 Møns Gildeskade 38.
 Mathias, Birkens Gaard 125.
 Morkeløbalden 40
 Middelpræmie 128.
 Miv. Almenning 42.
 Manufacturhus 132.
 Margarete Kirke. 47
 Mønstre 112.
 Maria Kirken 74.
 Mariensmiget 163.
 Mestmagerens 164.

Marinens Kille 132.
 Mortens offhujsenge. 53
 Maria Kirken Almenning 74
 Mønstre 113

M.
N.
O.
P. 9
R.
S.
T.
U.
V.
Y.
Æ.
Ø.

Normann, Skov. 5.
Nobben 32.
Nimmersko 44.
Nyden 44.
Nygaard 45. 47.
Narrentuz 45.
Nydinggaard 45.
Nicolai kirke 46.
Nistet 46.
Norden 47.
Nygaard's porten 90.
Norsk Ark 49.
Nygaard's holme 45.
Nykirke Almenning 44.
Ny Almenning 44.
Nykirken 51.
Nybygaard 164.

Alps Kirke paa Bakken 48.

Opnaps 48.

Odsgaarden 123

Alps huse 124

Alps Kirke i Vaags huse 13.

Ottegard. 23, 121.

Alps, Hans } / 30.

Almsen, Johannes }

O.
P.
R.
S.
T.
U.
V.
Y.
Æ.
Ø.

Pedupia, Abalm 6
Peltambrygg 50.
Pante Kirkegaard 57.
Tvedespind 57
Peltus Kirke 52
Papergaard 52.
Prattem 53.
Pineskaaret 53.
Pausgaard 163.
Presten Kirkegaard 98.
Pante Kirke 51.
Prind Christians Kutter 114
Presten Kirkegaard 117.
Prestegaarden 78.
Petersgaard 126.
Præmunt 128.
Prattem 53.
Portegaard 86.
Papirmølle 41.
Prestegaard 74.

Queneqacci Kirke 143.

Raadhuis 4. 9. 130.
 Raadmanngarden 4. 56.
 Rellertus 25. 47.
 Ravetiv 54
 Runtbyvold 54
 Raadhuus, g. m. l. 55
 Rakkendamm 55
 Røhølmus 54.
 Rosenburg 56
 Rav. Mins-Berg 61.
 Raustilden 86.
 Raadhuus almenning 87
 Rakkertuuk 55.
 Rømmeteksning 98. 164.
 Reguleator 113.
 Rorinstøcker 54.
 Raelsgarden 120.
 Roarsgarden 123.
 Roddehuus 126
 Rosenbrants 42. 135. 139
 Rørbøum 55. 56.
 Rosenbrants, tooruck 138. 139
 Rosenburggarden 163.
 Richtorn, J. J. 54
 Rasmus Laricus Almenning 73. 87.
 Ridstadus, 122

R.
 S.
 T.
 U.
 V.
 Y.
 Æ.
 Ø.

Spic, de Kontorskes 1.
 Sigbrak 4
 Skole, den tydtes Kirkes 5.
 Skakkem, Steggim 12.
 Skjolden 12
 Skjultevak 36.
 Sofamods Fattighus 58. 59.
 Stædskredde 58. 119.
 Største fulbræ 58
 Skovmeis 59.
 Sortbrødsstort 59.
 Søboms gaard 60
 Steinfungs gaard 60
 Støjens 60.
 Svinsalmindig 61.
 Sævre, Sandgrønbakken 61.
 Stokkebakken 62.
 Stiftamtmands gaard 62.
 Stindengen 63.
 Schindwærnk 63.
 Steinklykka 64
 Skivna 64
 Skovkafalin 65
 Smedstjens 65.
 Seiersbyens 66.
 Skovmagerens 66.
 Starphimnt 67
 Stærps 67.
 Spirebrøyg 140. 68. 103.
 Stenbræn 68.
 Stenbyaldmen 69.
 Stølen 69.
 Skovstenen 70.
 Sandbræn 70.
 Selvides gaard 71.
 Skovbaaren 71.

Søghvæsen 99. 98.
 Stængaarden 126
 Sukkertun 118. 129.
 Statistik 129.
 Seminarium Fredericum 131.
 Sællingaarden 163
 Sebastiani Kirke 143
 Skovbræ 142.
 Svartebæk 124.
 Stenestien 9. 119.
 Skovgaard 114.
 Sjænbekken 53.
 Søenborg 118.
 Sigrid Søens Gaard 59.
 Smedebæk 89. 124.
 Sutanstøte 124
 Skovdortved 122. 119.
 Skovgaard 124
 Stadsfysicus 133.
 Skovmagerens Gaard 74.
 Sønygaard 123.
 Skovgaarden 122.
 Søngård 103
 Schmitzen (Schmitzen) 85.
 Sønnen 70
 Skovhønt 90.
 Skovstølen 93.
 Sølligaarden 94. 120
 Søngård 100. 164.
 Skovbyens 100.
 Skovskiltet 133.
 Søgaard 123.
 Skovsten 122
 Søngård 103.
 Skovbræ 65.
 Søndepæl 78.
 Søngård 81.
 Skovskiltet 82
 Skovskiltet 83.
 Skovbræ 123.
 Søngård 100.

Taarvsmisset 26.
Thorsjøhølen 40. 43. 154.
Tanks Mind 72. 156.
Tovne 73.
Thiøft. 83.
Tøft 86.
Toluholms 86.
Tjølvi 86.
Thevands huller 96.
Templet } 97.
Tempelbygningen }
Toldergaarden 99. 163.
Tomtyes Luing 100. 163.
Trangelen 113.
Tøndem 113.
Thodal 76.
Tevsen 115.
Tannegaarden 124.
Tordob Almenning 72.
Tordvæn 72.
Thinesen, Ole. 129.
Treyerids Luing 163.
Thomas Arids Luing 20.
Tov. Almenning 87.

T.
U.

V.
Y.
Æ.
Ø.

Urdahls Inning 100

Wahl, Martin 4.38.

Vitterhus Almind. ny 5.

Vagtsaam 26. 5. 79.

Vaakke 29.

Vaerme ind. i. Jorden 32.

Weset, Abraham 45. 146.

Varkenslæde 76

Vester 76.

Veisau 77. 35.

Vaags bindning 77. 120.

Wittenberg 79.

Vaagsalmening 87

Waldenskylden 49.

Værsmønt 99.

Vilthjælms Kirke 105.

Vaagsadst 105.

Vilthjælms 119.

Vilthjælms 120.

Zumpf 115.

Zacharias gaarden 115

Vilthjælms 76

Valdusning 168.

Gda Kiske 3.

Vol. 3

De Kontorskes Spiel (efter Martinus Lincolnsius
Bengers Fundats)

1. Stormens Bog, da tager de hammen ind ind i et fjeld og slider hans Skind af hammen.
2. Vaterspil, er naar de vorte sin Skind i Vandet, naar de fare i Mari hellig Legens Dag (2de Thursday efter Tintse).
3. Dartskerspil, da to de hans Bane og Mænd med Kællerkane og Skindspis og andre Skær og raze hans Haar og klippe hammen under Tresax.
4. Rogspil, da hængs de hammen ind i Rog og sin skummets Stank, de kan give under ham med Haar og andre saadant.
5. Vergispil, da lægges de hammen i en Oxelind, saa staa 4 Karle og kaste hammen oven ind ad Gjeren i deres Skyttingsstover.
6. Brechtstøpspil, da skal han gaa til Skrifte, og da vorter han sin Skind for sin Syndes Skyld.
7. Barkerspil (Brøckerspil, Bryggerispil?), det er naar han bliver kuffendret med nogen Sag, da skal han kastes i Sjoven eller vorte sin Skind.
8. Skomager - eller Fredkerspil, det er paa en bestemt Tid naar Parkherder skulle de gange paa Nordnes ved St. Maritte (Margrethe var sin Kvind, de omkring 1300 af draybne fortes til Bergen og udgav sig for Kung Entes Datter, og for sin Løye blev beand paa Parkher. Til hendes Ære blev sammets bygget et Trekapell)

2.

og der skæres en guthise i et Tre, som stød des
og foldes hies liss Sætte der var overanset
ind i Sjæen om Tjær eller Stinder, som er ble-
ven lokket, det som

9. Ravelspil var saadant, at der var en stor
Puk paa Skarbaard og en 6 Alne Dgt, som
var fyldt af Kalk, Haar og allehaand Træk-
ker; der skæres her i kertes og viden store
de allesammen og kantede Kalk og Skær paa
hannen, naar han store Kordt op af Landt.

10. Wæmspil (Wæmspil) skindte Skinnere og
Skomagere spille tilhøve i Skæftvænk (de
stør som Skomagere barke og smør Læder
ind), 3 zite ligesaa til som Ravelspil, inden
alvante, at de tørkede demmen ind Kalkskinde.

11. Fordæmspil eller Fordæmsp og saadant, at
der skæres en stam og stoppe dets Kordt nedre i
en Damp, som var fyldt med Tjær, Kalk, Sied-
kase, Haar og anort saadant, og to dets Hænt
og Anvigt dmidt.

12. Thrinisch (Thrilisch, Tryboschenpiel) var saadant,
at de havde de Trævilleder tilhøve der paa Skær,
det toge de de dte Skomagere og bar det paa
fingadere som Skomagere var, og således samme
billeder i et Skysken (Træl); inden maatte de
Kupemmen spritze det og varke det med
vise Kender og vider bar det med Pibe og
Træmmen paa Skær og paa Gaden. —

Fundus de omnibus Jil anfore et par
 of de tykke Omsættelse følgende: Fræcken-
 (eller Vincken) fanger, Perdeckenbesklean,
 Krenzenstecken, Raetheden, Endickenstræcken,
 Kæbelschlaen, Kuelpumper, Schinkeschneyden
 (eller Speksindren) Ankerschmedren, Schwyneck-
 brauen). (Hindlayfers Ammatenung)
 Spilleens afskaffedes 1671

Allhelgens kirke, de af Sagen 3 Foss 1720 bygget

1265, antals ifølge ~~af~~ ^{af} ~~1265~~ ¹¹⁸¹ og om den
 ombygget af Tre, blev efter Bergens store Brand 1248
 gjenopført af Sten af Raaken den gamle. Den forfuldt
 3 blev nedruddet i 1552, dens Sten blev af ~~den~~ ^{den} ~~1552~~ ¹⁵⁵⁸

Waldenofframund til Gadebrolægning, 1721 han af
 den blev bygget den sankaldte Stenbro, som gik fra
 Dankirchen til den nuværende Raadstueindgang. Inden

Reformen stod der ¹⁵⁶⁹ tilbage som almindelig kaldtes
 "den øde" eller "gamle kirke". Efter en Brand
 1720

den 2de April 1623 blev disse Renter paa de nævnte
 paa Edvardsens Told benyttedes som Belægning og
 idrægt, de blev hien igjennem de Stykke Mær, da

verrene blev indbygget i den Kirke de blev op-
 af Sognekoret til Korbircken, tituleren Niskops Friis

først 1770-1774 og amundt til Arkendambau,
 3 som igjennem nedruddes 1863. Efter Sagen 3

Foss laa den paa den nuværende Raadstues Plads
 Den indmarkede sig ind et "marked og hoi Taarn".

4
Allehelgens Skole eller Hospitalet, forinden var
Allehelgens Kirke, opført 8. indsket 1266 under
Magnus Lagabøtte, indholder 30 Pladse for
Mænd. Den gik i nogle Aar under Indvielse
1660 for hvide Trø den ikke længe omtales.

Apothekerehave, den senere Maartmannshave,
anlagt 1789 af Banapothekets Læge, Johan Carl
de Beselle, fød 8. Juli 1737, død 11. October 1787.

Indstiftet efter 2 af ham, de Beselles Afværelse:
Tofsigende var det 2 Haver, 15 Alen Haver, se Pag 80.

Rådhuset var i 1507 forrentet af Michelsen sin paa
Tovst, 3 her i den store Sal skal efter Kongen
Kong Christian II have gjort Bekendtskab med
Dyreke, hvis Hustru Sigbrit skal have givet

Abder inde ved Murene. Dette dog tvivlsomt, se Pag 9.
Potnikerne indf. Martin Wahl f. 10. Oct. 1749, død i
Kjøbenhavn 24 Decbr 1804, ~~her~~ er fød paa det
sydvestlige Hjørne af Store Strandgade

Rådmand Claus Fasting, fød 29 Oct 1746, boede og
døde 24 Decbr 1791 i et Hus paa det nordvestre
Hjørne af Lille Strandgade.

Apothekerkirken stod i den østlige Partien
i Nærheden af Bryggerstalden i Drægen
af Valdene paa Bergenshus se videre Pag 104.
var i 1274 Klein en Tovsgaard af 8 Alen Brede 117
Alen. Abmending = den uindvendte Vælling af
minding og Tønture for de 3 Gaarde inde for Fu-
ngaarden, nemlig Brødegarden, Veblidens
og Rådmandsgaarden; ~~indlagt~~ 1702
Skovvej, Gaard paa Fingaden, Horchus

udlagt efter Branden 1702, 5

Fiskerens almindelig efter den i 1681 stiftede
Kandisjone af samme Navn. fra 1776-1778

hos de tydske Kirkens Kirkensge Herr. Normann
(1724 i ss. Mellentingske, + i Bergen) om Almind-
elig planer og brokke, og bygge Skysterbode-
ne og beplante med Lindetreeer paa begge Sider,
alts paa Byens orts paa egen Bekostning. De
samme Mand skjedes de tydske Kirkens-Skole,
de laa paa denne Almindelig omkring de hore
Christophe v. Tangen Læs uistær, sin Tilbl-
velse 1779.

Skapord eller Jaapord i Jacobs færd paa
de Skibbyggen omtales først 1309. den laa i Peterkirken
Tangen og den i 1399-1425 i Mindalens Thorst sen den 7.
Altena (Altenaa, Altena) gaard efter

i den Bak eller da, sin fordie færd ud
der, var allene i 1613 i Skibene eller Skibene.
Amegaard ^{1309, 1458. g} paa Stranden i Kirkens Sagen

En Amegaard omtales endnu 1617 som Byggen
med Vaag eller med Torvalds byggen, de gaar
paa Torvald gaard med der

de første Apothek i Bergen g vindt af den
i Byen anlagt af Clair Hiltz 1599

1609 paa Nicolaus de Reunde af

6. Johannes Habitiis Privilegium til at
drive Apothek. Des andre Apothek an-
taget 1600 af Lambert Gregorius. Ved Kunge-
bev af 2/10 1630 for Raadmand Conelius Jansen de
Lange Privilegium til at holde Apothek i Skovbo
de udsøgte en af Byens 2 Apotheker. Efter
ham død 1656 for Herman Møller Tilladelse
til i ham Sted at drive Apotheket, som solgtes
af ham Sønne Else Schererbach

Bjergskole, et Sted paa eller ved Raadhuset almindelig
Bjergskole, den ene saakaldte Skovskole; her laa
en Bedstue, maaken Byens. der ^{i Kerkens} lode sandgje-
logis Abraham Pedersen. Han fik til Privilegium af
Prinsesse Grethe Pedersen skjenket de „nye vel
betjente“ Stenhus, som tidligere havde været Privilegium
for Kloster og Organisten til Allehelgens Kirke,
og som laa skov i den for de Tofusmands Fattig-
hus ligesom den tidligere Satianskole. Hi-
et blev indtaget i 1640 og blev senere holdt i flere
hold indtaget, saa at der i Edvardsen Tid
var en de Grund. Hans Sønne, Annae Pe-
derdatter blev den 7. April 1590 dømt
for Troløshed og brand.

Bjergsgaarden ^{*)} ligger først paa Comminen, ¹¹⁸³
 lidt i sydvest for Ragenebyggerne paa Bjergstien,
 siden ved Nykirken, lidt mellem Dankishus og
Kathedralskolen. Bjergstien er Årsind af
 Kathedralskolens Have, og Opgangen til Skoven.
Biskopsbyggerne ligger imellem Bjergstien og Bjerg-
dal og Holmens Nordpunkt. Bjergsgaarden bestod af
 forskellige Bygninger, således Kapellet over Paten, nævnt i
 1305, et Fængsel, nævnt 1325, et Kuis, som kaldtes Stenherber-
get, nævnt 1326, et Konventorium eller Mealstue 1311, en
Vindstuel, 1370, og en Soverstue 1373.

*) Der omtales 1183, var et Stenkloster, og afbrænd-
 tet af Uttalebrøden under Bartholomæus Dødt.

Detleheim, saxonske frø Christly land 1242
af den tid hvide haver falles bebygd og falles Anders
~~hus~~ skjænktes 1239
~~opført~~ for forvaltning af Kubemand hads formann
~~til~~ Nykirken Kathedralskole, siden 1880 indgik til Stiftskolen
istand fættis 1242 paa forvaltning af seid:
Kapellet Nils Rønner, indgik til Branden
 i 1256. Siden 1880 indgik og indvok til
Stiftskolen. Den kaldtes Gronskolen, frø
Binnen hvide grønne Opdrag paa sine Klaare

Torbenz Abbonas frø den store Sal gav de frø
ville en Konvent Academi, stiftet af Rector Bo-
uth, Rau Maand Farting og Flor, de fjerte Con-
vent; her opførtes de fjerte ordnede Skole,
 og her afholdes den fjerte Tegneskole. Under
Krigen i 1813 saledes blev engelen Niser, som ber-
sendes Kapere brakte ind til Byen.

8. Blegum, Bliken, Blegplad og Fløjfjeld,
opdykket af ~~Fæmmede~~ Borgemænd Fas-
mer 1744, Maaned i Fasmers Fælling,
der ligger overfor og blot stunder for Vetveds-
almending, opkaldt efter ham.

Bryggesporen, Bryggens Hale, End, ikke den Port-
laa i Middealdern noget sudligere end de
Stet, som senere har verit benævnt med de
saamme Navn og ca. 1484

Bullegaard i Halla Duchedom, omtales 1563, at
smått Swærg, der er fra Hollandske by
historien for noget Lid af nye Kirkelocalit
Bredmeyer sandfyndt den
imellem Skandje og der.

Banemær af Rehnbauer som allene omtales ca. 1600

Bybefind, en Veit for Uvæge, der
før af de Bullegaard.

Boogaden, in Dombroogaden, efter den Trebro
 (Den ved allea heiligra kystiga) som 1558 her sika var
 Vaggers simpire Strand. Före förte (hiss tabornu
 i denna Gud (Apsel Eger, in Lintman Lundes) op-
 vorte Ludvig Holberg 3 boer hans Moder som Luke.

Buntelabo, Buntel Bude, de Kammation
 har handa som Paktins. Morten Mikkel Samsing
 (Morten i Buntelvoll) handa her 1633 de Byggertens
 Herje stal Husine paa Boogaden haa den inden
 Svemborg Vaaninghuise, som nedrus för 1690, og
 Grundene med Skovene laze til Stuet.

Breida Almindig var den förste aabne Plads
 indenfor Nicolaitenke almindig og haa allea strax
 indenfor det mindre Smedefing. Paa denne Almind-
 ding haa de, som Sagthing, haa, den förste för 1315 med Kaper
 Stensten (Stenstøpa) 1532, 1582, 1425-1425. 1463
 Almindig Stenstøpa, som senere kaldte Stenstøpa eller Raad-
støpa. Den var, som det synes, for Størstedelen af Tre og fæfles
 vidt Gang i Børg i 1558, ved var följelig her det Bar holdte
 1509, hvor Kristian för blev gyndt med Dycker. Efter
 Kert efter 1558 på Raadstuen at alle Lokale paa
 Raadstue almindig

10.

Bornesker, som er staaet indenfor Rapskroen,
 hvor i forliden Tid det gamle Blokhus var laagt.
 Truffes først omtrent 1480. Her Adolmund Meyer an-
 talar Bornesker staaet indenfor Kardner, som uoogang-
 jaaet for det ¹⁵⁴⁷⁻⁴⁸projicteerte Borsale til Havnens Beskyt-
 telse. Projectet blev ikke realiseret.

Det Blaa Taarn (Lundus i det Blaa Taarn) om-
 kaldes 1619

Blaakinduen, et Sted (Værkhus?) i Nærheden
 af Bergenhus.

Bjergel ved den nu saakaldte Skovm.

Bogtrykkerstuen, første Stue indenfor Tårn,
 der førte fra Graaenrum til Smaastuen, for-
 svandt ved Omrydningerne efter Branden 1855.

St. Clemens Kirke ^{ved Eftersøgegaardene} ^{naar der, naar Nyløstent}

i 1628 blev bygget. Den nævnes ikke i Diplomer.

Agathekirken laa etsteds paa Nordvest.

Sten Christkirke, anlægt 1075 af Olaf Trygve, laa paa den vestre af Communen, in Ahlefeldts Bakkerrad eller naahe de gamle nyttene Magsbyggerne & Strandtor. ^{Sættes} ^{bakkeret} ned i 1531 af Iske Bied.
Den st. Bakkertor Kirke, hvor Magin Erlingsen kronedes 1164, Sværre 1194, Haakon Haakonson 1247, Magnus Lagabete & Brønning 1261 Erik Maginsson & Brønning 1280. Her begravdes: Magnus Erlingsen 1164, Saand Guttermsson 1195, Sværre 1202 Haakon Sværreson 1204, Haakon Galien 1214, Knud Jark 1261, Haakon Haakonson 1263, Erik Maginsson 1299, hans Brønning Margretha 1283, hans Datter Margareta 1290. se Pag 109.

Lille Christkirke bygget af ^{Olaf Trygve omkring 1070} Kong Olaf Trygve, anlægt 1155 af Sværre. Laa strax ^{ontrægt ved Holmens} ~~naa~~ ^{vestre Pænt} for den store Christkirke. Grundovnen var endnu i brug i E. Edvardsens Tid 1664. Her begravdes Harald Gille 1136 & Sigurd Mænd 1156. se Pag 109.

De nye Kirker laa paa Stris Kirkegaard, de smaa maan betragtes som den gamle, der tilhørte Kirken, end som Begravesplads. Den strakte sig lige til Thorsgaarden. Ved Opførelsen af Spincemesterens Huuse Nord eller NV for Magasinbygningen var der efter 1830 Traf man paa en hel Mængde Meenestebæm.

12. Dræggen (Drekken) Sæmpel eller Dyrstedt,
paa Grænd af Stedets Bekkaffent i gamle
Dage. Efter Branden i 1463, da hele Kjøbstad
lagde i Aske, laa her nordfor Guldskov-
gaard 3 Handelsstæder: 1 Skjolden (Skjolden)
Adkøllefær) Grundjemmelten Thydebyggen
og Byens Territorium (Edvardsen kaldet den
første) Skakken. 2 Dræggen 3 Bremersgaard

Skæggen (Skakken) omtalt allerede 1334, den
tror Gaard ud enfor Guldskov, ophaldt efter Aas-
ens Herdebrødt Fehindes Nikolais Skægge. Den
brændte 1476 og blev ikke opbygget igjen.

Bremersgaard er formodentlig den samme som den
saakaldte Mikklegaard og laa søndre for Dræggen, nemlig
is ud Mariatårkens Anvenning. Her brændte 1463 eller 1476

Drekken efter Stadsbyggenes her 1670-71, da
den blev bygget 4 Krøjsstæder. Her laa i 1646 en
Stokhus og 1666 en Skandje Kæde Kristiansberg
paa Lybnar; den var mind og hiad hien bestiges
uden Stige.

Drekkeskærns Batteri anlægtes 1808

Diskantene, Davids dequene kaldes her
Abalen Peders Latinsholens Kneple.

Dudantz paa Maaskeveien, omtaal 1607

Dyngveager efter Lööcaptholts Tidlige
Eier Digener

Dombiskene. Efter Kirken Brand 1702 blev den i
1704-06 gjenopført af Byggenes Heintz for en accordat
Sien. af 15317 Rtblr, dog uden Spis men med de „italienske
Taz“ Udsæt og Tagtuen. 1706 støbtes 2 Klokker i Am-
sterdam, hvoraf en er i Kirken 1, da den ingen
harde, med at samme stunde skaffes Dombiskene en ny,
der støbtes her i Byen 1713. Den tredje Klokke forskues
i 1756 paa Kjöbenhavn. Ulrik Skjelder 1714 af hove-
and paa Kjøbenhavn. Jagens Biskopsst. De mindre
Taaner byggede 1725, den Talleen beklædet 1726 af
en Burger, Over Holm, for at påtages for bygulze St-
stiklinger. Den var i kirnelike Stie i 3 Tager med 12
Trappstier og 3 Gallener af haler Skien. Tusa-
trium Löö: Gud Gjen. Over Holm, hvide Wæde,
anno M DCCXXV. Støbstedt er paa 1742. Orge-
let afførte 1747-49 af en forskuen Orgelbygger paa
Hov Rtblr. I des Kirke blev bygget 1594
Opvæddig her den Olofs Kirke i Vaagstranden, var
af Træ, næmst paa 1181 og brændte 1245, hvarfor den
paa samme Sted samt gjenen af haker haker
byggede en ny Kirke af Sten og 4 Klokker, hvidt
hvite brændte 1270; paa brændte baad Kirke 3 Kirke
1404. I Kirken begravdes Høgenis Sagabater 1280. Efter
Høgenis Brand 1536 blev Kirken Dombiskene

14. Emalius, Emalius paa de Giindred af
Bergen 1653 paa Universitetis Bibliothek, laa
bde indimfor Stadsporten antenck ligge for de
uiverende Elefanteynis. Muzen de Kartolin?
Omtales ogsaa i Bentsenys an Christian Vte
Prins i Bergen 1685. Middelst antenck
de for en Skrifte for Eukelstent.

Eudogaarden efter sin Oprydning ^{Kjøge} Eudog
hies i Stadsenys af femre Aabindred.
Stadkningen sendimfor er oprydning af. Dagevnet
Kans Ekliner Martens.
*/ Stads kaldes for Fure Fjeld bakken

Eske Billeds Gaard ind hos kirken, omtales 1570

Eskegaard, 1te Løgaard indimfor Muren;
omtales 1589, samfylligis de Saam, som
af Kindebrud Meyer benames Eskegaard.

Fiskalen eller Gaardkøben se Læstads Hospital
stiftet 1775; dens Hoved er Læstads af St.

Katharina Hospital, ^{Kirken} bygget af Haakon Haakon-
sen, siden 1563 kom de Tydske Faldghies,
da de (antenne) tilbragte sig det, indtil 1781,

da det alle ændret til Nyen til Skole. De
opførte Læstads opførte de Sofas Faldghies
Opindelig for peruane (Kirkens, 20 Plads).
De opførte 1640 & 1702. Rønne bar byen huden
Katharina Kirke og Hospital bar før ind Sandt.

men opførte for is nu nu sted af de de de de
1266. Kirken nu nu for de de de de
14. de de de de de de de de de de
Kirkens nu nu 1885 is for de de de de de
de de de de de de de de de de

Fredensberg, opkaldt efter Fredrik III, anlægt 3
bygget 1666 & 67, der blev i 1606 Stadens sted.

Staden bygget de de de de de de de de
20/10 1773; de de de de de de de de de
1797) de de de de de de de de de

for de de de de de de de de de
1650 anlægt de de de de de de de de de
de de de de de de de de de de

de de de de de de de de de de
de de de de de de de de de de
de de de de de de de de de de

de de de de de de de de de de
de de de de de de de de de de
de de de de de de de de de de

de de de de de de de de de de
de de de de de de de de de de
de de de de de de de de de de

de de de de de de de de de de
de de de de de de de de de de
de de de de de de de de de de

16. Fagerviggen eller Kalleriggen, Byfforden.
hvis anlyggende Høide ved sine Kærsløtten
og høire Lunde har giort Eggen til jagre
afseende. Strakte sig for sig til St. Olaf's Kirke.
Ia enden tidligere maake langere ind, her
ind Stadporten. Ved de samvte Udgrav-
ninger paa Typholziggen har man fundet
dele med en blaa og Hams rødt og
Nødde skaller.

Fattigskilde eller Raadmands Fattig, der
oplystet det i 1789, var foruden Retherssted.

Floden, for: Ljungaandvande her flød
over i tidligere Tider.

Fattigens anvisningen saets første
Gang 1755.

Fortunen, da der i et Vartshus her fordrer
dres meste Sjæl. Navnes foru Gang 1638.

Fredens-Boley. Kon Kingens - Apotekeris Kirkegaard
indviades 9de Decbr 1809, nedlægdes 28 Febr 1893.

Fekning, Fekning, Arkien, hvor Skæb-
oder blev opdraget.

Fantloft. en Tunt, hvor Sneen fyger summen.

Fisanger, Fis = Feknis, Anger = en Landtunge

Stor Fisergaard (gætte Fessenhof) i Mar-
ken eller maarkens nærmeste 7de "Krijt Fijs Gaard",
som nævnes i Nyens Bnyerbog 1586.

Fader Berg, en stor Vard paa Fjeldet
over Kælfant, der omtales i en Kartes-
forordning af 1791.

18. Bergens Gader blev først stenbryt i det Jørgen
Skivens Tid, da Christmann secundus regierde.
Aanfagen dertil var Sigbrit, en Bergeniar i det
Bergen, som var Hoder til Dyvke, som Kongen
tog sidan med sig til Danmark. (Uds. Pedersen.

Galgetaklum, Naklum fra Struue-
husen og med Indvikling, saa kaldt ofte
Galgen som stod her omkring. I 1571
stod Galgen paa Tyvskolen.

Gründor kaldtes de Harkarter indafor de
Sofarnde Fattighus, som begraafes af 3 Gader.
Naar de er indvorn bygget, men kaldtes sig ^{ind}kin
til den indvorn Gade, bygden og det derind
naar de bygget stod.

Garverboden, der i Aarkunden der kaldt
na Plads for disse ting og var vandet orte
Sid, bygget op for Brand i 1855 var for
den vestre Sid, herfra er alle spærmede i 1878
for at give Plads for Janelanestationen.

Gygisrik = Gikkuborg.

Garmanus pium in Skov, en Løve
Firnstenen orteofet Munkeløtten.

Gründergaard ligger i Høllandsstræde; kaldes
ellers ogsaa Appelins - eller Appelinsgaard; omtales
i 1570

Gasfegård, en Gård paa Stranden;
omtales 1567.

Grønskolen = Augustin Børgers forlængende
Hus paa Hjørnet af Kong Oscars Gade og
opriktig foretaget af Høllands 1764 af Høllands, nedbrændt og gjenopbygget 1799
Moldesminde i saakaldet fort Arbejde, der
maatte bygges til sig, hvilket er i. l. har
gaaet for sig med korte Skydder.
Katholik Andreas Halle døde 1781. Skolen
var Fødselstue for Domkirken Leger.

Grønskolen var ogsaa en Benævnelse for
Bekkedammen, fordi Hjørnet havde grønne
Opdrag paa dens Klæder.

Kennedy. eller Honne-Mis-Sumigst kaldes
ogsaa ofte en her for vel 100 Aar siden bo-
ende sig Höcker Heitmanns-Sumigst.

Karne-kommisjonen anordnede ifølge
kønselig Anordning af 16 Sept 1735.

Kaasteren: Damgaard, maatte paa Grund
af en hön Klippetind, som ligger bag Gaarden
paa Veien til Salen.

Kop, Aandrogen af en Elv, eller en lille Vei
af Søen, hvori en Bæk falder.

Marmorbröde paa Kop opdagtes, da man
ofte Brande i 1702 søgte efter Kalksten i
Omegnen.

Kopnagelen, Stene paa den almindelige
indside af Boghuden Mikkelsen; maatte
hos Skibtenen Michael Kopnagel haelt her.

Kezgermes Pasten anordnedes 1801

Danngard tilhøit gæmderij
Mikuhelii Klerik 1426 og kaldtes den Hæ-
steinar; ved Klostets Brand 1548 blev det
Eiendoms kompetent og indbragte som Kongens
af Frederik II, den 13. April 1562 næsten den ene
Koadjunkt Thomas Clausen, efter hvis Død de
sige over til Sønnen Thomas Damsen /en. En
sønner Eder Damsen forbrændt i 1620
kaldte til Danngard, I 1645 næmtes
Helene Damsen Bringer som Eder og i 1646-
1657 og 1661 Thomas Pletten, Hans Eder Anne
blev senere gift med en Franskmænd Dimsel
Bossonet, hvis 3 sønner i 1708 overtog Gaarden,
I 1709 næmtes dog Gaarden til Levin Schu-
um, som atter under Hans af Swanen-
kjølem, Stathouderskræver i Bergen, Efter hans
døds Gaarden til Sigsfönnen Krigsraad
Hans Krid, efter hvis Død 1739 Gaarden
veltes til Sønnesen Levin og Thomas
Krid. Thomas solgte i 1762 sin Part til
Peder Levin, der i 1770 ^{solgte den til} Kommis-
sarius Joachim Christian Gælmung
Gredumkrantz. 20. febr. 1796 næmtes Gaarden
ved Auktions til Hofassent Herman
Gjanger, der døde den 21. juni 1822,
hans Søn, anmeldte købte Helene
Gjanger den 28. April 1865, hans Søn anmeldte
købte Helene Gjanger til 6. Marts 1880,
købte den nævnte Eder, Sønne Helene
over Gaarden.
Den nævnte Pæring er opført af

Termin Swamhjelens omkring 1770,
det antagendes 3 procenter af Egedes
Konty omkring 1784. De antagendes
Skov er næsten af Herman Jensen.
Efter Thomas Hvid, der boede i Kærlund
af Torsteden, er Thomas Hvids Løng
oplyst.

Halokanden, de gamle Hestbyersted övert
 på Hvalumind (Halokandebakke) med
 et indfor staaende Træleum (Sukketræ);
 et andet Træleum staaer endnu på Slotspynten.
Halokanden existerte som Gæstgæves-
 sted endnu i 1621

Haakarlastrand, ^{efter Sagen} Strandgade, da Hændene
 kastede de Hvaler, til hvem de sælge som
 Læs, Haakarla s: Storkale. Herfelberg
 anser derimod Kysten fra Nordnes til Hørtel
 med sine til dels høje, stejle Klipper, for de
 gamle Haakarlastrand. Nicolaysen antager, at
 der har liget et Steds mellem Toldboden & Nordnes pynten,
 og at der maaske engang er drevet ind en Flod Haakla-
 ringe (Häkarla) hvorpå Haakla
Slægt ved Skovene, efter sine forfædres
 mange Hæjstæder.

Hekkefeld (Held). de Stad ^{for} Sæmby, i
 hertugdømmet Wattenbergh hertugdømmet Gar-
 penes Skjæger til Skovene. Nidølgeren an-
 tager, at Hekkefeld er de nærmeste Stølen.

Holmen, senere Communitet, den næste
 om den Bergstaden Fæstning. En Arm af Vaagen
 har nemlig i ældre Tider gaaet ind fra
 Sjægeren og snøret sig med Skovene ind
 Tiden af Sæmby og har da formodentlig
 atter forenet sig med Tønen ved Høstslabø.
 Navnet Communitet skiver sig fra, at Geist-
 lighederne i de ældste Tider derind havde fælles
 Nøliger og inder fælles Borthold. Med alle
 nærmeliggende Communitet betegnedes Kammer-
 kernes Skole, og som kaldte Kammerhøjskolen.
 Strækningen langs Fjorden fra Høstslabø til
 hertugdømmet Skovstaden. De nedre i 1531 lyste
 som Skolen og Biskops gaarden.

Jungeborg Loft, in Gaard paa Strandens indre for,
Hjørn. omtales 1573.

K. Jovers Gaard paa Høllenderstræde,
den sikk parallell med Rødtgærd og laa
nærmere Kertens, den med sin Bre kald-
tes Hvide Boven

Højengård, den nærmest Kors Kirkens

Jørandsgård, in Kaachave paa Fergedam,
omtales 1575. sek op af Jakobsfund 10ms Liv.

Attegård (1370) og Asketingsgård (1398)
maa have ligget paa Fergedam.

24. Leppen (Leppim) efter den Lepp, som levde
hos Haakon Haakonson og Magnus Soga.
Väns Tid, förkunnat för första Gang i 1296
sammum med Svandgaarden og Matten
som Dotter för de der Corata Viaterredder.
I Leppen bred i 1309. Gjævein og Jondotning
Den nednes i 1900.

Matten (Mattim) efter den endermanden
Harald Matte, der levde under Haakon
Haakonson og Regner, förkunnat först i
1296, da der nævnes en Kormader (Kormad)
i Mattim. Det Diplom af 1403 viser, at
Matten da var en del tilhørende Gindin
Lizindatter, der var gift med Abotjern
Gudlestes søn i Håravik. I 1504 blev under
Grund i denne Gaard, der blandt andre
omfattede Skjætskjæts stuen, Skjætskjæts til et
Alter i Havn Kirken. Den nednes i 1900
for den norske Ols Forhamning; Den
fjænde del nednes i 1903

St. Jørgens Hospital, maanedes anlæg; Begynde
af 14. Aarh., antals fortøjning 1461; som Leprosen
antals der fortøjning indlydende 1544. Kirken
& Hospitalen indbrændte 1640. I 1633, 34 & 36 be-
vættede Hospitalets Kirkegaard til Rebbersted.

Hospital & Kirke afløste alle 1702 & blev strax
igen opført af Tre sam tidlige. 1745 blev en
Tredobbeling opført, & da de gamle Tredobbeling
afbrændte Aalen var bleven ubetrolig "blev de
i 1754 nedruddet, & et nyt større System af
Tre opført. Desuden var der "en anden stor
Stue, hvi kunde indlemmes gamle Folk, som
der endte at leve solig, - med en Summe
af 200 Rdlde hvi Penge". Dette var det saa-
kaldte Triskepetal, der skæftede sig Tid
ind i dets Aarhundrede.

† Taarvint blev købt 1763. Actent an-
skaffers 1732 med Malin af J. Wagner.
Dødsfundet anskaffers 1752 af den davæ-
rende Sogner i 1749 var lagt ind i den
Kirke, Til Kirken frende Dowdson
Engel medtrodte de blaa Aetværd.
J. "Tersammin der Livanden Benge faldet"
værdet St. Jørgen alleude i 1416 og da blev
af Hospitalen.

Jonsvordene Byen, efter St. Johans eller St.
Hans Kirke med tilhørende Kapel minke-
 klostet, de her antvort der, hvor en
Caspar Jansens Kirke bygge, hvis Kapel
Kapel ender sees for Sikker byggesindet.
 Oplysset stuy efter Byen Antvort, da den
 allene antals 1155, ³ 1198 ³ 1561 ³ Taarnet
 blev i 1575 i Stam for 3 indrettet til VagMaam
 med Kavaleri 3 Kloster, hvorom her For-
~~3~~ 3 Aften vogers af 3 paa Vag, 3
 huse a Formidage misericors af
Stads ministrantur indet de store
Wand 1702. Smitte som forre forti, kal-
 der efter dette Taarn Taarn bygget.

Jonsvordene strakte sig oprindeligt fra Kirk
 af For almindrig til Raadhus almindrig
 2 om allene i Trener Tid Samfund plads
 for Kryds spillet. Antals første Gang 1135

Jagerplanen, en ubegyget, Byen tilhørende
Grund ved Sikker byen byggen, opkaldet den her boende
Kristian Jager Fader til gamle Rebølger Herlands
³ den Sand den

St. Jacobs Kirkegaard, udførte Ladporten
 i ikke opbeholdt efter nogen Kirke, thi den
 Kirke, som stod her i factifantj Stand i
 Skjærsedemort's Begyndeelse, blev opført 1654
 af Biskop Kierulff, til at holde Ligbedene i
 sin af Tæne & hed St. Michael's Kirke. Kirke-
 gaarden blev længe for indvillet i Læfde-
 ting og indvilt under Navn af St. Jacobs
majoris et minoris, de Pastore i 1629 gaa-
 sende i Begyndeelse, & Tømmen blev forbragt
 paa de öörige Kirkegaard. De öörige
 Kirkegaard i 1838 skiede indvies, fandtes
 mange Ruller og forvoldne Mærke-
 skaller dybt i Jorden, hvilket tyder paa,
 at Vaagen maaske for Aartusinde siden
 er gaaet herind. (Sagen & Foss)
 Den over gamle Tæring indlygt med Tænkning og
 Stærke. Den indvies af Magister Ambrosius Kardulsk.
 Begyndeelse: 1750.

St. Jacobs Kirke har staaet overfor Borne-
 skolen, som er staaet udførte Rafektoren, udførte
 mellem Toldbodalmur og Nordens pædagog.

28. Sandvigsflöten. Da dengamme Flöt,
der var opstaaet 1835, var bleven saa
uøstet og affaldig, at den ikke længer
kunne give Tjeneste, satte Reklager
D. Hülund, Mølleseier W. Meyer og August
Frimann Kalm sig i Spidsen for Indførelse
af en ny Flöt, der blev støbt i Win-
gaards Jernstøberi, kjørte indover til
Munketvætt og derpaa laaen op af ca
60 Alen, hvorved alle Nøtke- og Reklager-
svarende med Reklagerfaanen i Spid-
sen og opstod den 29e September 1879.
Den er ca 10 Alen høj og koster 250 Thaler.

Krokan benævnes endnu saaledes. Her
boer Skogens Cassé Braag, som har
5000 Munker, Kammer, Prester, Hofmænd
og andre for 300 Aar siden.

Kommen av Kalvarie

Goet

Kalvedalen, kaldes betyde naar kalv 3
uhvor mindre Ting i Sammenheng med
en større, hvilket den kører. Denne Dal
kaldes inden Tiden saa med Hentyd til den
større Skakedal, som gaar fra Fløen opad
til Skakedalen, og som har sit Navn af
Alkaldesadværg (Einingsaandromst).

Maaske har den sit Navn deraf, at Dalen
benyttes som Hjemmeboer for Peneser
Tus Gids's Ulykke.

Körskirkens iakt af en nyrenoveret Form som
den for ved nye ^{sønde Kors} Bygninger 1618, 1632, ^(inde Kors) og for
den en vel der ¹⁶¹³ Bygges Kors. Existerer allerede 1181.

Endnu i Skitningen af det 16. Aarhundrede havde
den 2 Taarne med Vest. ¹⁴¹³ Bygges 1198, afbrændte
1582 & 1702, Tors aften i Prins 2 juli 1706. Taarne
var da fornyet med en Kuppel af byggeslagsten &
Duvungen de flut Spis. Skikkelsen stoles 1707 i
Holland, Taarne der forvands Bolekuden af
Kam at bygges og Anna Pantevater, Taarne repara-
ret 1712 & 1721. Nyt Taarn i 1722 & aften nyt 1743.
Udskiftning opført 1728 med Malier af Sigis mund
Wagner, senere forvands i 1754 af Olumudal.

Opført Køltes 1738 for Holstens Kirke i Kjøbenhavn.
I Kirkeni sønde Gule itag Anstaltene 1705 & 1831,
for den nyeste Stær 12 1705 & 1623, for Taarne 1822
da det repareres, Keli Kirken indbragt en stor repara-
gation i 1806 og i 1896-99, tors i Prins 19 Decbr 1897

Körskirkens Christendoms Kirkegaard, ved indfor Stadsporten
med Længsmand, indret 1847. Længsmanden, altsaa
for den öm Sid af Stadsporten, laa for omkring 180 An
det en stor Kandian bevedis, Længsmand
dagens hand 3. 7/

Körskirkens Almenning anlagt 1582, ¹⁶⁴² indret

Körskirkens Fælleskole oprettes 1738.

4 Et andet Kandian bevedis laa for
Byggaard ved den indre Side Lille-Damen

Katten (die Katze, d. Hays Fesningssack). De första
 ordentliga Befästning benämns i år 1644. Dungen
 kallades i oval eller rektangulär Jordens med Kammer,
 emellan 2 Klackar af de Nalack Kat, Die Katze,
 hant, Cavalier. I Sagens Kammer, blev den
 äre en gammal tygde Androffrens, som
 almindelig kallades Kattemanden. I 1866
 omvandlades det till Isolerings lazarett. Ef-
 teråt det nya Egidium lazarett blev fæ-
 dig 1891, zika det i zigen over til en annan
 Dungen.

Kalmargaden efter Kalmarskiöld, byggd 1611
 af ^{Sörns} Boyementen Sörns till Erindry an Kalmars
 Erindry, dunt las antons under: Kalmarsagen

Korsbrø er Brød i Tiden, som holdes i den katolske
 Tids stød i Kors, og hvor de Følgerne ved, om pro
 nobis, som forberet til alle nobis, hængt i
Robben eller Kiebbem. Nicolaus deinum
 antager, at Korsbrø er Brød i Stadsalen,
 som holdes der ved, som sædvanligt deengang
 ved Enden af Byen, stød i Kors.
 Gaarden Mieblen herte til Kirke julets store
 Indtægt og er i den Tid af Hanseske Lov,
 Toldinspektør Paul Raimundoff, Nordlunde-
 name Bärenfeldt & Warnein 1746, Abraham
 Weyls Ende 1741, Margarethe Carlsson, Albert
 Henrich Meyer og Louis Kulle Nicolay 1786.

Kolbiten (Gul-Stem, Sump-Stem) er i Slutning
 af femte Aarhundret opdykket af en fattig Bønde
 fra Vos "Vogel under Jorden". som her fandt
 sig i Høtte i Jorden, hun blev med Familie, en
 Kvind og nogle Faar opkaldt sig.

Kaper, en mere almindelig Dængler
 i den Tid, maade en Reminiscents
 af Kaperskibene, som indvandede fra Kirken
 i Kirkegaarden 1807-14

Kongskilden, ligger nedre for Stadsporten, og af
 Byens ældgamle Vækersteder.

Kragelbræt, Kegelbræt, to Spil, som nu er
 gaard af Hing. Det første, der bestod af en Rund
 Skive med Tale og en bevægelig Vinkel, var meget
 almindelig i Hing for Indvælgene under Sand-
 Havis - Lyttighedsaalene; det andet, der bestod
 af et langagtigt Bræt, i hvis ene Ende var op-
 stillet smaa Kegler, der slages ned af en Top,
 der sættes i Gang for den anden Ende, brugtes
 meget til Forpilling af Gæmstaande.

Kalfarik, Kalmar, Hovedparten, for
 den katolske Tid. Var indværet i den
 nye Væker, Træerne i Almindelighed
 plantet i 1796 - 1802. Niwlagte anlæg,
 at navnlig Kalfarik, har Hensyn til Skidets
 kolde og vandraand Betjænkning. - I en
 af 1766 omtales i Kragelbræt, som det af
 Løjtegaaendens Eierinde Madam Wexel i
 1746 blev tillod Kommandanten paa Bergsholms
 General Lieutenant Weinmann for en kort Tid
 at oprette paa Kalfarik for dypaa "at
 hette den tidligere Navn"
 Maakte er det en Fortælling af Kalfarik,
 d. e. Wien (Stien) ad hvilken Kalfarik gik
 for at komme til Kalfarik. 30 Aug 1744

Kirkpilsuigt, efter Raadmand Kirk Pils,
 der boud her 1586. I et Diplom af 12 Sept 1583 om-
 tals Afkøbs- af en Muekelij til Kirke og Græns
 " liggende paa Maarske west sønden Muekelij
 Mue og til Kirk Pils Have " Maarske Niinne-
 jaars muelende Have

Kirkby-eller Kvittegaard et Kerkhus paa Fregaden.

Kaardewegen et Kirke i Skovvæstads Sankt-
 lighet et Kirke, som er stiftet til den Tankerke Skole.
 Omtales i et Huseskjøde af 22 Januar 1582.

Konrad kaldes i et Dokument af 1694
 for Kindstad.

Konradsgaard - officier i Skotland - af
 50 Læver af Confiscation - Fidei

Höbmand Jören, in Vatgelden, Tyden Fri-
sen 3 Ketolius pro Druggen.

Kalketuler pro Postguden, antales 1575.
Plkro og Horlius.

Kropperdamm, in Dam pro Bergsten,
tindufu Stensky, maake uller Krabbedam,
og svare tis des fordium Veisan

1568 bleff groat oc tyrd den ure Kag (an. tyrd)
sen 1627 byggde den pro Tome, 1651 gumir
nd Raathimnt, bagenford nd dele nordvæstr Lude.
Tjæg de gammalt Situation kont van
Byens Kag og Byens Bynd pro Tome ut
nd pro den mærende Tilfjærd

36. Den sydlige Havensind ved J. Knudsen Støpelse
minder ved sine Trækstiller end som den dog indgik
om d. 3. Stadsophugens Erstatning i 1760 her
anlagte 3 mindre Sæpeterer, der ved
Andersens Kjøbt af Dantons Kjøben. Den
ophygdens paa dets Grund sin Støpelse i 1789
for 18 færdige Lemmer og legerede den
en Kapotus af 36000 Rtbl.

Kave, en Gaard, ^(paa Huggen 4) der omtales som "liggende
til Mærskens Høiader" omtales 1479.

Kringen ¹⁴⁴⁴, en Gaard i Michals Kirkes sogn.

Gaarden Kapper, der ligger i ind i Holme-
dalen, blev i 1866 kjøbt af Byen, medens
og indlagt til Sundfærdslets Udvalgte til
Kirkens Alminding. Den omtales 1309 ^{§ 1330}
hav sandfærdigens ind kam efter en Løn
med Tilnavnet Kappi.

Larsens Hvide, Forstbøiemester var for Stadsporten
anlagt 1799 af en
Vogtkaldt efter Læggenes Jæstestemand & Toldinspektør
Easim, fød i Smørum, død i Bergen 1818. Læg-
gen kendte ham flere tiende Aar.

Lauritz Mathiasens Fattighus = Strøm-
ens Fattighus, L. M., var en Tid den Første den
for samme, var gift med en Søster af
Strøms Jørgensens Hustru.

Lauritz Pelta Gaard, en Solod i Vaage, borte

Laxerøys Batters anlagt 1812

Lungestrøti bet afre, Poryaden, 2/1870 blev
Gaarden anlagt af indviert, blandt Haverne omme
og Træerne paa den vestlige Side, borttaget.

Josephs Kornlade var en Kjældarbe-
rening i det nordvestlige Hjørneland paa
Tortvoldsmøning, altsaa tidligere Skovmøse
de Fine Berge, nu Arsjer Orvalds Høi.

38. Ladegaarden, efter Navnet en Adelsgaard, der
anlagdes nærværet 3 hørte til Sköttet, til hvem den
købtes 1668 af Fredningsens Commandant Cicergaard
og atter solgtes til Private 1697. For 1825 eredes
den af Kjøbmanden Wahl.

St. Laurents Kirke her ^{hæder ved} ~~hæder ved~~ St. Laurents
^{omkring Mikklagård}
Tegnekirkens Westen ^{denne} den er er er
første Gang 1206, ødelagdes i den store Brand 1413
og er næppe blivne opbygget igjen, iagted den
erstatet senere 1421 og 1427 og 1438. Efter Brand
den i 1476 er den næppe erstatet. Den var et
Kapel. Tæt ved denne ligger St. Mariæ Gildet
der senere blev Præstebens.

Liflandsgaard, Gaard paa Kongens

Livdays knausen, en Top af Fjeld over
Kaufant, der erstatet i en Aftidsforretning
af 1791. Her var en Vædd.

Lingegaard taaime, der erinde som i 1671 stød
og ender i trede staa i gjen efter at duvande
Kortet. Den 26 September 1671 stibtes her en ny
stor klokke til Danvickens.

Langerikken naems 1644. I gamle dage,
for Styngvinden var for Villers almindelig
anlaagd, kaldtes den Vi, som første herpe
op til Fjeld, Langerikken.

Liten soamer antom til Lømandshjems
Aare paa Nordens.

Landaasgaden efter Arsenalforvalter,
senere Stabscaptain, Ridde af Sværdorden
Benjamin Nilsen Landaas, der døde 88 3/4
Aar og 12 Januar 1862.

40. Munkelbyggen, som staaer overfor Argentins
artens Lige ved for den mindre Kloster * 3
kloster formodentlig saa først den første og til
skindtilkloster. Herfra Lige Magnus Skude
1155 og fundet ved Vaagen til Urammen, 3
her blev Kupfingernes bygget i Halding, John
Kupfing, skude 1188.

En anden Bygge af samme Navn maen
have ligger indert i Vaagen mellem
denne 3 Halding adne.

* En Sagen, som fortæller, at de fire Kloster indv
de find den ind for By at Urammen skal give en
lydelig Gang og til Kloster, staaer Urammen i For-
bindelse hermed.

Målempnis efter en Opdykket ^{Jürgen} Thomsen
de her i 1680 anlagte i Sabersdori, Saltkøgen
og Selding overfor, Tranbrandri, Dörk overfor
stad, Rebenbark og Olivenvælle. Efter hans Død
i 1708 blev Målempnis opbygt til Lige for #250 Reben,
indan at der dog gjordes noget Reben.

Målempnis bakken, in Målempnis bakken, efter
Rebenlag Marclair, de er Rebenlag Målempnis
indert Urammen.

Postmästare i Bergen från år

19^e Århundradet Bergenspost.

1. Koncessionsad Sæby fr 1806-1830, hand
Kontor i Blasius, ut Magnus's. Ein-
den fr Torsh.
2. konst Postmästar Hemiksen fr 1830-31,
Kontor hvar ut Bergens Tidning fr
Engen ut.
3. Postmästar Keyser fr 1831-1835
4. Postmästar Kjersand fr 1836-46,
Kontor ut Ny Kirken.
5. konst Postmästar Holstmann,
Kontor i Skovmester Elsengen Kris
ut Torsh.
6. Postmästar Kjelland fr 1870, hand
Kontor fr ut i Kirkegården Kris fr
Torsh., fr Bjergs inver Grund,
sen i en Kris, Smestrand gnd.
7. konst Postmästar Scheel 1870-71.
8. Postmästar Bærstedt 1871-1889.
9. Postmästar Schiming 1889-1907, lag
de nye Posthus i Aug 29 April 1894.
10. Postmästar Liljedal.

Bergens Posthus lag i 1734 fr Torsh. fr
Telefontas Grund

Stor möllan var uppi nordre i de
 af Stor Sandvigen, hvorpå den blev
 nedbrudt i 1694 i færd Skjæde til Raad-
 mand Christian Smidt, hvorpå den
 for ham i 1702 blev sægt til Court
 von Lybek. Ved Skjæde af 1779 blev
 Størmøllen af Drottin Hagersten
 sægt til ham Lou Niclas Hager-
 sten, i hvis Tæmme den senere
 har været i en lang Tid, indtil den
 24 Sept 1875 gik over i
 Niels F. Meyers Besiddelse for
 15000 Spd.

Små møllen ved Lille Sandvigen
 blev i 1877 sægt af Hærens Ha-
 gelsten til Bergens Kommune.

I 1606 stod der en Vindmølle paa
 Nordre. Paa et stort Pæls af Bergen,
 maas i 1841 af Berndt Hardis, var i
 Nyllyggen i Eie, sees en Vindmølle
 ved Strømmen.

"Vind" 41

Af Møller i gamle Dage antales 1599 en Mølle
 paa Korsnes, formentlig opført 1592 af Stenise
Jørgensen, forfaldt snart. Ved Brev af 24 Juli
 1604 fik Herrn Bischoff, der i 1606 anlagde
 en Vindmølle i Grøndal, Tilladelse til at bygge
 2 Vindmøller paa Korsnes. I 1529, 30 antales
 en Mølle paa Commissum, ligesom en i 1599.
 I 1613 antales Borgemeester Søren Sjöfvers
Jemindølle, formentlig til at skære Jern med,
 den laa ved Sandingselv, der endte i 1276 kaldtes
Gjinhieda ^{eller Hylkælle, nu Hylkælle} i 1596. Düchel elk. Helt Strigel
 kaldtes 1302 Hydnadals, som viser, at der allerede
 da var Møller. Den første Mølle ved Mølle-
dalselv anlagdes 1530. ^{af Palle Sveduske fra Sverige} I første Bevilling
 dens der Barkemølle ved Elvin paa
Skenagendjet i Pan Sydneskongen tid i
 min Barndom en Vindmølle ved Siden af
 en saakaldte Klokketøbenhus, nedlagdes 1849.
 1751 opførtes en Mølle ved Den i Mølle af
Johan Christoffer Grøbel, fød i Sachsen Gotha,
 200 paa Mølle den 22 Juni 1765. Manden i den
Opfindelse var ledig i tydske Møller, hvor
 af der skulde have være flere.
 En Papirmølle i den i den i den i 1814
 af Konung Herrn Jens af den i 1853,
 da den omdannede til Mølle.

42. Markeneisen, en sød gammel Bænkemærke for
den i en Gade paa Brædterne til højre af Almindelig,
3 søm mindre end, at disse Stræking om ulebod
Mark, de Strandens i Begyndelse af det 15^e Aarhund.
der blev bebygget.

Eller Stenningens anlæg i 1562, ind i det 1625 og 1702

Mis. Mændenes anlæg af Rosentorvet,

Misgaard (Eller) 1560-68, næppe er bygget
af Lønn men efter Brædterne i 1561 istand-
sat 3 eier af Lønn. I 1756 tænkte man paa at
anlægge en Stov der, hvad der dog ikke blev af.

^{navnet først 1274}
(Kirken afbrændte 1623 og 1702)

Paa St. Martini Kirken Tomte 3 af den Mure
opførtes Kirkehusets Fattighus. Christi Kykkel 1740
paa Aphan af Sognerest til Kirkehus Jens Ma-
riager 3 Borgmester Mathiasen.

St. Martini Kirkegaard stiftedes 1839; Sognerest
laagdes 1737 for Kirkehusets Fattighus ind-
videdes 1750:

St. Martini Kirke anlægtes i Begyndelse alle-
red 1274; den afbrændte i Almindelig 1623, opbyg-
edes igen, brændte atter 1702, hvorefter Pariseren
forfulde, indtil de i 1722 ansees til Grænsen om
Kirkegaard, den i 1737 afbrændte alle Paa Kirken.
Kirkegaard stiftedes 1839. I 1872 blev
Grænsen forflyttet og der til Tomte for Sognerest
3 en ny Skolebygning, der blev taget i Brug 1874

J Skulptur paa Muralemningens nordøstlige
 Skjæne til Strandgaden (im. Hærsøer & Co) boede
 Kong Frederik IV i 1704 hos Commodorintus Jørgen
Thorsen. Her aabned d. 26 Febr 1794 et
 dramatisk Selskab ved Theater, indtil de i 1800
 flytted til Comodorskint.

Clairis Færings Hus var det 2de Hus
 uden for Muralemningens paa Strandga-
 dens nord Side. Høje Hus brændte
 19 Mai 1702.

Musketier Kloster ligger mellem Nethlehem
 & Munkelohjemsvej. Efter dets Indtagelse
 af Thore Rød i 1536 blev de vojantænd
 Offens benyttet til Reparation af Mars-
 halderne, den sønderlandske Offens.

Det var et Stue af Eystein d. 1107-1110,
 bygget af Sten og det Mikael. Ved Udgrav-
 ningen i 1860 viste det sig, at Kirkens Fæ-
 her havde en hvelvet Krypte, den eneste,
 som findes her i Landet. Det afbrændtes 1395
 af Nitharnerne, og bygget 1399 af Abbed Jørg, afbrændt
 1455 af Hanserne, og bygget igjen af murerne af Thore Rød
 1536

Konnesater Kloster var bebud af Demba-
druerne, der paa Grund af „iskjelligt Der-
me“ blev indjaget, hvorfor Klosteret stod taalt
i nogle Tid, indtil det i 1572 blev overdraget
til nogle fra Hamar tilflyttede St. Antons brøder
hvilke ogsaa indjogtes af Klosteret 1528 paa
Kongens I^{de} Befaling „de Brøderne ogsaa iskjelligt
g. Lovetjente Lunde bebud“ Klosteret skændtes
derudover ogsaa af de Prinsers hær sig,
drogte til Vinents Lunde, der var Overkapel-
kierne færdige Lunde af Klosteret. Det var vort
Kloster og stiftet omkring 1150. I 1578 blev det
brudt og en del af dens Stene anvendt i 1599 til
Jensens Jætteløst af Danmarks. I 1724-25 var Abraham
Wespel der gjendannede Klosteret af Kalk og visse,
Grundstene og opførte paa Grund her ogsaa
Bygning, herom mere se Aug 146

Bydane 1613, det var Navn for Byen
ind Danmarks.

Högrevig, gammelt Navn paa Sandvig.

Nybygger-Ålmenning anlæg 1625, indvidet i 1640

Ny Ålmenning, I 1703 foretog Borgemeester
Tuxen, at Ålmenningen skulde forfættes over
Klosteret til Høsten, hvilket foretog med Anbrin-
den af Raader og Claus Fasting.
Ålmenningen anlagdes efter Branden 1686,
indvidet i 1692.

Opriindelig alle helle Strækninger fra
 Nygaard som til de mindste Lydnes
 under Benævnt Lydnes, östra & vestra.
 Den östra Del af Lydnes, de mindste Ny-
gaard Opdykkelse påbegyndtes i 1726 af
 Abraham Wexel, idet han påvistes, at
 Nygaard herte til hans Eiendomme, indtil
 Magistrate og de 16 Mand påvistes, at det
 ifølge den gamle Bylov herte til Byens
 Tagermark. En i den Anledning udførel
 Kommissionen bestemt i 1727, at Nygaard
 skulde herte til Lindsøgaard, hvil-
 ken Grund sig stiftedes i 1729 af Over-
 bupstuen, og Ligeledes af Hiertens i 1731.
 Wexel var involveret der men hans Ekte
 led sin Eiendomme opgjorde og indtogne
 sine opgjorde 3 Gaarde, heraf de største, en
 Bygning med 2 Sidestie, blev kaldt Ny-
gaard, heraf helle Eiendomme har fået
 Navn. Sin Wexel led ogsaa på gædente
 dydd til Uarkunden planter en Allé af
 Ask, Poppel og Bøgtræer, som dog snart
 efter den ødelægtes der indtil. Denne
 Allé fornyedes senere fra 1750-1753 af
 den Kønne Fossusibel. Se om helle
 på fornyende Side.

Johan Friedrich Fossowinkel er
 født i Lübbecke i det Westphalske
 9 Novbr 1712, kom til Bergen 1729,
 var først Drang hos Brygger, saa
 Gene, Handelsprædicen og senere
 Exordianter 1748, blev i 1746 gift
 med Abraham Weyfers Datter datter
 Ernestine Margarethe Meyer, overlevte
 i 1750 Nygaard 3 forfættede Opvandsvæn-
 der, plantede Nygaard alleens, der
 blev færdig 1753, stensatte Veien, og
 anlagde 1753 Florida og oplyste
 Nygaard porten. Han opvandede
 ogsaa Blegen. Død 19 April 1799.

45.

Nygaard. Helle Skåvæn blev fra først af
gødysket af ^{Eugen spien} Abraham Wiesel, en Færbøder
af Tadmørgold, Søn af Singsgaard, som han
havde kaldt dette Ny Singsgaard; en Allee
plantedes 1750 af den senere Over. Kjøbmand
Forsinkel, søn af Wiesel's Datterdatter.

Forsinkel var fød i Lübeck 1712, kom til Børgen
1729 som Børgen paa Børgen, blev senere Geestl.
Kunstner og end ¹⁷⁴⁶ Lægehjælper; døde 19. April 1789.
Han havde 7 Sønner, 3 Sønner og 4 Døttre
indførte dem i Alleen hjemførte fra Holland.

Han lod ogsaa den helle Vei brolægges
Abraham Wiesel's Søn plantede først Alleen, men
den forfaldt og fornyedes senere af Fr. Forsinkel.
Nygaardsholm, den lille Holme tilhørende
for Nygaardsvænen.

Narvænby ¹⁶¹¹ laa ikke som Sagen har ment
ved Høgen, men ¹⁶¹¹ Torsø ved Høllandskøbing.
Skoven over Gården ved Besværst af Skred-
dugården (Kung Ören 9) laa Bærskerbøden

St. Nicolai Kirke, dens Fundament
 findes under delvis i Stuegården. Den
 var under ind Magt i 1485, var rejsedes
 for 1570; omtales først 1160. ^{afgik} Idens taarn holdtes
 Brandvaagt. Den ligger omfor Kongens, "op-
 under fjelde" og strakte sig med sin Kirke-
 gaard henimod Østende almenning. Kirken
 maa at var opbygget af Kong Eystein.
 I Mai og Juni 1895 fandtes ved Gravning i
 Bagved Kirke Havn fandtes Del af Kirkens
 Grundmur samt flere Skeletter.

Røstet, fori her Skots- eller Randvødes,
 en var i gamle Dage.

Mykistens Oryel arledes 1663 her i Aften
 den paa Randmanden Christianus Pakhusning.
 Den samme paa den af den Præstolen 1675. Altes
 oppejds 1746, Dødsfærdig opfortes 1628. Gætte
 Flø og Vaagen opførte 1670. Taarnet, der var
 i Højsæde, repareret 1707, 1739. Kirken
 brude 1756 Jaamen og Præstebøgen, der var
 murede og Kirken, og oplyggede delvis igen.
 Kirken opbygget igen 1758-1763. Klakken
 stiftet her i Aften 1761, 62 og 63.

Paa Nordnes laa St Michaels, St Margreth

St Jacobs, St Clements Kirke. Her va opaa

Rethelsted, her i 1302 Andrius Keylerhjen Heste

kon blev hangt, 4te Juli 1599 John Jespersen

hunneth, Lyman blev staa her i de 17de år

hundrede Aare, saaledes i 1615 Mary Geithe

g Geithe 5 2 Aar tidligere Den sorte Pave

g Christi Jordenrode, 3 Slutningen af de

17de 3 Begyndelse af 18de Aarhundrede var

Rethelsted paa Sydnes paa Mittgaarden.

Aulegyle af Fartvang ved Lyman paa

Nordnes paa begyndtes 1644.

Margrethas Kirke paa Nordnes, var en liden

Trokirke, opført i Aurening af de faelles

langvener, Hunneth 1302; de latteres

paa Repræsentation uden.

St Clements Kirke var Kapel staa

hann bygget i den ved Lepeliskerig gaarden.

48.

efter Sagen 3 Foss

St. Olefs Kirke paa Bakken har huer sin
 med dette
 Cape de Gante ligger. Høfelling mener, at den
 har ligget paa Vaagens vestlige Side, paa Bak-
 (de Bakkene) ⁵⁴⁸
 kime 3-400 Alen i vestlig Retning fra Svendsborg
 henimod Stölen. Sagen beretter nemlig, at
 da Haglens beleirte Svendsborg, stod en Dag
 her med Kaandens støtter til Kirkevejgen og
 rammede af et Pileskind fra Horzen, saa Kaan-
 den uagtede fast til Vejgen.
 Kirken opførtes af Kannede Elle i Høj af det 12 Stak, af
 4 Layers sandf. brænde i det 15 Stak.
Opsnap i et Sted eller Hjør i Byen.

Eisvaag, egentlig Tovaag, men i gamle Dage kaldet
 Eisvaag af de Kontorke, som her maaded deres Korn.

Georgenes Væst grundlagtes 28 August
 1884 (86?)

49

Noch Ark var et lidt gammel
Fattighus, der laa paa den gamle Plads
hvert over Sydelinets vestre Tilbygning;
det benyttedes i de sidste Aar af Syde-
linet til at henlægge skabte Sal-
vater og chemiske Syer i og medens
grundet i 1864.

Wallenskjælderens, et Fattighus i
Nøstegaden, efter Danne D. Wallens,
der var Stue og de boede der for lig-
gende Boder, og hvis Post var antaget
et Skick med en liggende Konek Lige
og Inscriptions Danne D. Wallens, d. 1792

Gründingens var navnet paa Tomten
bag Kjødboderne mellem Vildtens almenning
og Hængeaarden, som var til den nævnte
de Nazerbygning. Her holdt hvo Oindry
og Lørdag Melketøndene med sine Kæmper
og Klæbente.

50. Petambryggens, efter Pelle Anne, en vj
Eke, som bodt her. Hendes Mand var Clair
Ratken. Hendes fader ham var Ann Richards-
datter; hien leved indtil en Eke 1648 men
maa var død for 1653. Hendes Son hed Wicken
Clair. Hien leved en kvind med i Thovne.
Efter hannel Pelle (Peli) maa man sige, at
hien var af skotsk Slægt, eller ogsaa, da Pete
betyder Faster, Faster sine. Da Hulbys Tid
kædtes de store, Konnectors Madammen og
Furper med de hollandiske Ord Teete.
Gid under Fadder, foder de store og oppindelse saer
de Fadder i Kirke og Søndagen og kaldte hien
and Vromme Teete. I Mors skrivning til drøse
kædtes de Tanner, som havde de gode Sving og høse
Toghøner, foder de høse Sætte og Furper,
medens Doctum brigte snare Kappendelle eller Katte.

blev længere til 1856, og det til Bygges 1891 57.
St. Pauls Kirkegaard, Christians Kirkegaard for Nykir-
ken, indv. 1650. ^{Bygges 1766} ~~den~~ relikie, St.
Pauls Kirke, der ved Branden ²³/₇ 1756 lagdes i

Lige og ikke mere opbygges.

Eivardsen fortæller, at da Nykirken efter
Branden i 1622 ^{af Hans Rasken} ~~blev~~ opbygges, blev den
kaldet St. Pauls Kirke, efter en Perseer ved
Navn Paul Mortensen Foff, som paa samme
Tid drukkede strax indenfor Kirkegaarden
og var den første, som begravedes i Kirken. ^{26/11 1622}

*) paa Beskrivning af Christian Orgeres Selsk.
Lovene Sten, bemærkes Kirke til Bygges
Pudsepens, Indspænd, efter de Tobolds og
Pakken, som her læe.

Nykirken afbrændte 14 Febr 1800, op-
bygges igen 1801 og nyindv. 1822. Den
Kuppel opførtes i 1800
Overskrift indgangen staa i
Anno 1800 den 14 February blev denne
Kirke ved den Brand lagt i Aske
og Anno 1802 den 25 November blev den
igen til Guds Tjenste ind vi et.

52. St. Petrus kirke ligger noget i Sydvest
ned for Frugadum, mellem denne og Byggens
og Nicolai kirke af 1529, Nicolai og St. Marys
Kirkegaard omtaltes i 1188 og afhaandtes 1198, senere 1476.
Den forekommer endaa i 1529, dens Kirkefogt i 1539.
begyndtes de indvandede Gaarde Engelsgaarden
og Bygaarden, Rindom stod endaa i 1563.
Albanus kirke skal have ligget, ved Rogersminde
næst Frugadum?

Fruglerkanyen eller den den af den kaldtes
Papegøiskanyen findes og forfaardtes 1657
næst Frugadum indtil 1599, senere
paa Rindom. Troen stod den for Ematius i
Marken, der hos St. Michaels kirke stod,
et skode eft Papegøien var en Forlystelse, sen
i den Tid ikke kjendtes i Byen, og i Byen
ikke af den komme nytt i Byen, før
Turken begyndte at få sig hjemme der,
det omtaltes før Gang i et Brev, udfærd
i 1497 af Biskop Hans, hvor han skriver
de olde Embedment: Skemager, Preester, Gjæver,
Jæger, Rager og Barkhaver den fornævnte Gjæver
til den Papegøien lygdes hos Therusalem?

Pratiken findes paa Buzentien paa hord-
 nær 3 ved Sakhandelstaden, (~~1618~~). Ved det
 sidste Sted antales i 1647 et Pratikenfjning,
 maarkte det lille Smug, som paa Kjeldersmin-
 gets Ørnt Ende stikker af mod Syl.^{xx}

Paa Buzentien stes det endnu i 1763 (efter Sa-
 gnet 1640), Smug af Banker af Vejsten, der blev
 udligede af de Tydsk i Leppen. Se Hofalus
Pudus kaldes det ogsaa Pratiken.

*/ eller maarkte rettere hvor det niere er de
Corps de Garde ligger.

xx/ Andersen mener, at det low ved Strangen Fuldens

Pineskaare, et Opkømm inde ved
Ørnt, i den vi saakaldte Pinggaard.
Vand kommer op i en Kløft eller Skær
 og bed efter bed, saa det maakt Ørnt med
 en bed Skæl, saa det saa at wy
 maakt Ørnt ind af Ørnt. Af andre
Kilder i gamle Dage kan nævnes Flue-
gaardskiden, Ramskiden (se Pag 86), Kiden
 ved Dombkirkens, Wingegaardskiden, Spise-
bekken, Elven som kommer ved Hamburg og Smug.
Kungskiden ved Smug og Kiden paa
Trødes berg.

Ramberg (1606) er et gammelt Sted paa Nordens
 (nuværende) Højgaard, og den nærmeste Højgaard i den
 altsaa antages som den til den nærmeste Beke-
komte; samt Jyske og i Ramberg settes med
 Ramberg, som efter Jagers Formening skielde
 antyde, at Ramberg her forsamles sig
 om de ukendte Adfæ. For Tiden kaldes
 Gaarden ved Andreas Schorns Ramberg

Stenboke (1564) er Gæst og Erkebispes
 gaard (højtid), iblandt i Aarhus.

Rosinustikker, Gæst paa Latin skulens
 Disiple.

Reichborn Johann Joachim, Mestersnekker,
 lev i 1757 indholder paa Hamborg til Børgen for
 at opbygge den i 1756 afbrændte Højgaard og Told-
 bod, og lev 11. Marts 1763 angik om "Stads-
 bygningen" i Børgen.

Röbølmen, et Sted i Børgen.

Den gamle Roadstien blev af Waldemors bygget
til en Vaankis, men blev af hans 1562 om-
laadt til Roadstien.

Rakkeodammene haa tet ud Fartwys
Minder, saakulort for den laa i Kar-
heden af Natmandens Nalig. De kaltes
og aa Kardian bered de dammene

Rakkerhønt, Natmandens Nalig, haa im-
trant der, hvor Mærket im Bygget.

Rebusane (Willum Thormodsen) er
Nøtte, med brændte 31 Januar 1610 af
stus oplygget igim. Kaltes den Kongelige
Rebusane

Rebusanen pa Nordes er bygget 1805
af Kjebmand Møller, Kjøbis i 1820 af
Skipper Lind, i 1830 af O. Grig og i 1858
af Skipper Andersen. Se ind Rebusanen
na Nygaa med rens i 1899. Se Tag 55

56.
Rosmberg antales 1636, maaten her en
Rosmberg hagen ud körtet er.

Brilvand Reberbane i Sandvigens Skov-
ver sig fra Byggedyen af det 18de Aarshundre
28de Febr 1799 kjøpte Jan Nicolai Monclair
Brilvand den af Kjøbmand Lyder Holte
Ludes, tidligere Brilvand Reberbane i
Sandvigens ved hans 1804.

Raadmands- eller eller Røtmandsgaarden,
har sandspørgs i ældre Tider gaaet under
en anden Benævnelse. Det var den tredje Gaard
indførte Kjøbmand og er maalen opkaald
ofte en i 1437 forkommande Puffen ud fra
Ratman Fambaron, der boede paa Anten almen-
ning, som paa Næstved stødte op til denne Gaard.
I de 16 og 17 Aars forkommande den ofte, indtil den i
1642 indlagdes til Almenning.

57.

Kjæmrestaber. *Karofen antalis*
i Bergen første Gang under Kong Chris-
tians V^{tes} Tid i Bergen 1685. Afsord-
ningen kjæmtes i første Edmandens led-
sagen uden for anledning 1670. Intet den
Tid sketis alle Les paa Skedemeier
benad Gad utvænne, hvilken barbariske
Skete under ordvand i under Navndam.

58. Bejgnærelse til de Søfarende Fattighuus er et
 allmønsters de i 1575 den 11. Juni blev bygget, ind
 den hage, som hie dambischen til (alts Pædagog)
 det var i Bejgnærelse ligesom under Sjællands
 den Fattighuus, hvorfor den længe afprøvet
 kaldtes „det nye Ammelius“ „det nye Sjællands“

eller „det almindelige Hospital“. Forst fra 1750 opførte
 den gamle, færdige Søjle og dets Indvend, det gamle
 dets navn en Kædeting en Gang for alle af 800 Krone,
 den gamle Bygning indbragte totalt 1640 men blev
 snart opbrugt igjennem, og kaldes poang i Arden ved den
 store Brænd i 1702, men var allerede 1706 oplyst og ny.
 I 1753 opførte en ny Bygning til den gamle; den mindste
 Bygning var for dambischen opførte 1848 og den var Professorens
 Bygning stiftende Lænder indlyst for ca 30 Aar siden
 I 1848 gik Lænderne over for ^{indkomsterne} ~~den gamle~~ det
 nye Lænderne hie for Bygningen var bygget og kaldet i Bejgnærelse
Strædet, Gaden fra dambischen til Byg-

gerne, I 1859 var her 8 Strædetstrædet. I den
 en Gade var de Tvede og Stuepædagog, Brits
Klein hie og Hannichen, det gamle
 Strædet stræde var derimod længe med
 Nord, længe med Mariatiden se Pag 119. Den
 Omkring det Bejgnærelse af 1398, men
 en anden Tiltid alene.

Andet
 af det Klein, Klokken ved Kerkilden i Bejgnærelse, var
 for 29 April 1620 i Landsbyen Klein i Sjælland, 30de i
 Bejgnærelse 13de og længe med Kerkilden 19. Mai 1690, hvor den
 var Klokken, I 1672 kaldes den i en Retskendelse

Skovtrold egentlig Torgade for de enkelte
 Iggelens til Raadstueatværingens, efter de tydelige
 Skemaer, som her i dens littede Krante
 laude 36 Hoder eller Væstetider. (Den Langgade
 for Nord til Syd, som nu fortæller sig kaldes ^{Frue} Sko-
 trold, blev derimod først anlagt efter Dan-
 den 1623). I 1625 og Tiden der omkring kaldtes
 Skovtrold Kongens Gade.

Søfærdes Fattighus ved Damskolen
 medens 1904

Sortebrødre Kloster & Kosterne her ved Hættelaber

Sigrid Sletas Gaard her for indover Sandboen,
 etvæds ved Guregade, i Nørrebro af de saa-
 kaldte Smedeboder

66.
Sabörne eller Høveds Gærd, Steinfringsgaard
Gaard & Grunde som ligger paa Stranden.
Høvedsgaard, 1431, ligger indløden af fornygaard.

Slagterbodene paa Vesterled almenning
omtales allerede i 1769. Den vidste ind-
lødes i 1871.

Sløjngt, af Slis, de Slags Tane paa Klipper
indløden. De dekke herinde søte Tordensbold
ofte her som Gynging under sit Gjærd. De gæve

Isale

Smis salminudrag efter Adriamandri Johnson

1406-1482 *

Smis, som bod i Kænbu. Kænbu i ænde
Dag Johus byzija for de forti og til Johus
ordene. Hi lenful Gips Skis, de er byzjet
af Andin Hinglackson, senere evend af
Hants Erlandfin, Kang Kaakon Majunifin,
Maris Kishu i Oslo o. fl.

Sangrebakken, eller altet Sandgrubebakken

mellem Kalfant og Bommen; af de saade-
de Jord trind, ikke som Sagen fortelles af
sangre, et uort, brimma, kuim, for ma
efter Sagnet afte horte Brimma og Sanne
for Styrborne, de harmeds over de Christus
Kors for Kalfant og i Kæbben. For denne
Dakke stod inden arkisag 1830 med imellem
de minere Kopulatsbyggerne for Serent Gyngel og
Kalfant er stort Egetid, de i 1726 beholdt
sa Grundte mellem Bogen, Lingvgaarden og
Kalfant. Søndre Sand grubebakken laa
de Sten trind, som kaldte Rav Ullens Berg.

62. Stokkebakken antages først i et Sagfulds-
regnskabs for 1608-1609. Den ligger paa Skred-
den Johannes Grund, 12^e Nov 1655, og efter den
benævnes hele Summen Stokkebaksummen.

Stiftens mandgaard, nu Brandstation,
var i 1794 Herbergsmønt, 1765 under Skolekongen
betrukt af Ciergen, 1842 af Hagerups.

Skindergæse, da de kammertiske Skinder her
 lever sit Livstid.

Schinderhiint kaldes et Hus i København,
 hvor somme af Carlens Gæster, som Wal-
 ter Knudsen Hus ligger; schinderus = flaa.

Fangegaarden, et Hus ved Linderhoffus-
 skolen, hvor de svenske Krigsfanger for-
 varedes 1808. Det er det af en Madam Grips, af
 hvem man kjendte det for 2000 Rthl. Som Inspek-
 tør ansattes af den dengang Capt. Bernh. Köhler die-
 trichsen, Bestyrer af det Professore, og som
 Spioner og Paulus Tonder.

64. Efter Kong Wilhelms Førmiddling laa Kirken vedgaa-
vunder underi Hænderne paa
Steierkirke, St. Antonius Kirke, St. Nikolai Kirke,
nævnes første Gang 1274.

St. Nicolai Kirke laa paa Lille Fingaden mellem
Korskirke og Villulversalmindring. Kattings
fortæller i sin Parochiehistorie, ⁽¹⁷⁷⁵⁾ at noget af
Kirken Ruiner staa igjens og findes i en
privat Bygning, der staa paa det Sted,
hvor Kirken i gamle Dage stod. Det
maatte da være Bøcker Nilsens Eiendom.
Denne Kirke blev efter Kattings den rene evan-
geliske Lære først forkyndt offentlig her i Ber-
gen af Munkene Antonius Kirken, der var Sogne-
kirke for Skomagum, omtales i Byboen af 1276, og laa i Ruin
i 1580. af dens Sten anvendtes mere i 1632 til Opførelse af
Korskirken, under Fløis.

Skiven efter den Skerstrykning, som her
i gamle Dage fandt Sted, det er høit
sandsynligt, at det var her, Kong Christian III
i 1599 skid paa Skiven. Der var opstillet ved en
Bæltstue, som stod i Hænderne af den vorende
de Latinskolen

paa Øvre Ende af Fingaden mellem
Steierkirke, St. Nikolai Kirke og
St. Antonius Kirke, ovenfor Sankt Jørgens Kirke
Sandsynligvis den samme som Calumbas Kirke,
omtales første Gang 1181 og 1185. Formodentlig
er Kirken brændt i det 15te Aarhund, maatte 1476.

Skattefalden af Skattemis Ophold hendi
Ove Gadedømme til et Daghuus Nr. 18 i
"Skattegaden stod tidligere" der Schotten Saal.

Skattebyen nævnes 1610 & skal have været et
Streg med Længdegrænse mod N. og S. Efter
Waller & Krolens Udbygning kom der Streg for Torv-
boden omkring til Nordens Skattebyen, der der
i hans Tid var et stort Skattefontæne.

Smedesmægtet, efter Kammerens Sme-
dretskreds her, det Danneberg Grundstykke
mellem de indenfør liggende St. Maria Kirkebyen
og det indenfør liggende St. Martini Kirkebyen.

Seiersbjerg, formentlig af de tydske Bjerg-
vassers seigerens: i Smeltelysten af af-
stude Etrus. Her dres nemlig i Midten
af fow. Aarb: de Bjergene, hvis første Gni-
be hed Kongens Christiane. Her bygges
i 1849 de første Lungegaandshospital, der
afbrændte Julenatten 1853.

Skomagervigt de de første Aarkind
har bygge Barkenollen ved Elven eller Fospen,
der har sit Udspring fra dette Vand; det
blev opdannet af Skomagene 1643.

Scharfhusen, Skunagumms fælls Arbeidshus
 i Skarstedt, efter Branden i 1623 flyttet til
 Lille Linnegårdsmand, hvorfra de igeen
 efter Branden i 1855 flyttedes over til Nygaard.
 Liden, hvorfra de igeen ibrer vidste der har
 maattet vige Pladsen for Gensamfundet.
 Navnet afledes enten af et hvojsant
 tyde Ord "Scharfhaus" der skal betyde
 Garverhus, eller af et gammelt norsk
 Ord Scharf, Arbeide.

Starefos maantes af samme Oprindelse.

Sikkerhuset, hent over Sygehuset,
 var enden i 1764 i Rappnaden.

Springetorp er et Lokale paa Bergshuus,
 navnet først gang hos Abs. Ped. 1570, maaske
 de samme som Danskhuus, der først findes
 omtalt i Bergshuusens forrættelse af 20 Aug. 1530
 om Støttens Jurisdiction. Den ligger imellem
Friestien og Kommandant's Taarn og danner en
 Vinkel med den første. Den omtales sidste Gang,
 1692. Friestien ligger imellem Kommandantens
Bely ligger. Borgestuen ligger omfor den
 nævnte Kommandant bolig.

Strangstrøgen og Strangstrøgen, efter det
 Støtte Strangstrøgen, der var Kommandant i
 Bergen 1602.

Stenboen, Danskboen, Sten fra Danboen.
 den til Rundtorn alene, saakaldt efter den
Bo, Stenboen, den er af alden bedste Kjæde, som
Christoffer Wacken der i 1558 over Martha der var,
 og hvorefter han bebyggede Sten paa den forfærdige
Abte Kirken.

Ungvæn Kirken beliggen Kops som en Slap,
Fordet i Korset af Alafs Kirke paa Baldene,
ganske naer Vejden og Sveinboen, omfor Martha
Kirken, altsaa som den til de nævnte
Stolen med en del af Stegen.

Stenkjædeme var et auffentligt Høstels,
paa Gængeuden; var bygget af Sten og muret
til den nedre Nørre Kirke.

Gaalgen (Galgrium) ligger i Marseliskenes Soj
og er Sone, formentlig mellem Kongens gaar-
den og Skjængen eller Løngangs gaarden. Den
er et Del af Præmingsand

Stølen (af stødull: et Sted under aaben Him-
mel, hvor Kreaturerne makes og Sammen)
betegner Stedets Røstoffer og Berteminge: Forti-
den, hvor Salen, ligger for Byen med Indust,
betegner en Sten, hvor man holder Krea-
turerne til fjelds og Sammen.

Stølen antages: et Løngangsvejværelse p. 1646. 47
I 1527 kaldes det Koperen, der ifølge den
gamle Meddelelse ligger „overfor Jomfru Marie Kirke“
og „overfor Sancte Annes Kirke“, og betegner
en Gaard paa Stølen i Sandtræet. Man
skal have Gaarden sit Navn efter en Løn-
ning Tilnavnet Koppe (d. e. en Lønning Saltsind)
se videre Pag 68

70. Skorstener ^{Sten} Gaard paa Gørgaden.

Swansen, Skint N: 14 i Kjøbenhavn,
saakaldte Jord der i tidligere Tid
var anbragt en Svane over Bønnen.
Omtales første Gang i Edvard Søns Beskrivelse
over Kong Christian V's Rejse i Byen 1685, ligesom
i et Dokument af 1705, hvor der tales om
u. Ellersgaard og Swansen indsejlet Kølpe-Coungell.

Sandhu, en Bøv, som i gamle Dage
forbandt Sægger med Lammene.

Saltödegaard, 4de Loqvand for Torsk, efter de der-
 liggende Huse, Saltöydühus, der nævnes 1344,
 da Synkelstet, der var dets Eie, fik Privilegium
 paa at hvide Vef af Billeman i den Gaard.

Skulhaarn (af Skind: Hæst 3 Haark: Fær,
 for Grund af Kartindene for Danngardhige)
 kaldes Støjet af Byfoden for Roderes til Kraven
 Rigtigheden af den Sagens Etymologi berolig af
 Nicolaj.

Skomagernes Gaard i Vaagkinden man have
 ligge paa Støjet mellem Dørfen, Gerd
 Meyen Huse, Dalkgaden og Skotmedel, paa
 hvilken Sted man ved Gravning for Nybyg-
 ning har stødt i en Dybde af ca 2 $\frac{1}{2}$ Fædet paa
 stærk forraad med Gærvek, Tønder til at
 smyk Hinder sammen i og omme i en Dyb-
 de af 5 Fædet store Messer af Dalk, Kante-
 haar, Hornkløver og Hinderup.

72.

Tankes Minde, Helmsunds minnera Stad
omfjer Stadsporsen, efter Kam Tank föd
i Bergen 1743, var fört Skypper, sedan
Kortman, + 1804. Han minnede helle
Grunden id of Feord, ¹⁷⁸⁸ og var den fört,
som i 1789, 90 beqvante at beplante de Stykker
af Kalfarv ^{for Stadsporsen til midt i Bakken} med Trær; og såde Kirke
ind i samme, i 1800 lod Kalfarvs Dane-
mand Eric Lydor Wenze Nicolaysen de helle
Stykker for Stadspors til Fløe beplan-
te med Lindtrær.

Toldbod Almenning, anlagt efter Branden i 1756.

Toldboden luv fört for Statu; for
Christian IV's Orden blev den i 1651 anlagt
for Skamptone af Træ for Pulvør, Brand-
te 1756, komsten Toldboden atter for en Tid
bestod de Statu, indtil den igjen i 1760-61
oplyggedes for Skamptone i sin minnera
Form.

Byens oprindelse Torv laa i Skøjst ud
 Breda almeneig, ⁵ ^{i Aron Hjortensons Saga, da 1238} ⁴ ¹²³⁸ 3
 antages først Gang ~~ist~~ ~~for~~ ~~1437~~. I et
 Aar af 1480 sees, at Torv i Mellomtiden
 er flyttet, ¹⁴⁷⁰ ^{langere end} ^{ind} ^{til} ^{den} ^{Sted}, hvor de laa,
 da de alle blev flyttede af Christoffer Walken-
 dorf, eller antages ud den vestre Ende af
 den nuværende hede Kirkehede almeneig,
 Dens Forandring af Torvs Plads stod vel
 tilfældt i Fortidsløse med Tidbrand i 1476.
 I 1558, fortæller Abs. Peders, blev Torv
 flyttet til den indvante ^{nedre} ^{Skovstræk}
 Torvalmeneigens kær af Edvardsen Rasmus
Larissens Almeneig.

4 men det var vistnok mest aild og haard vinlygis
 fra først af samme Beliggenhed som i senere Tid indtil
 1876 nemlig ved Bredda almeneig. I den 1480 fore-
 gik der en ubetydelig Forandring af det Plads og senere
 vistnok det at der der indtil 1558, i October, da Wal-
 kundorf anlagde et nyt Torv strax indenfor Skovstræ-
 det i Vaagen. Efter Branden i 1702 blev en del af
 Vaagen udjætt og Torv atter indvilt. I 1577 var det
 fornyet med 2 Romme, herved at kindt
 til- og gylukkes, det var ogsaa fornyet med
 en Vipe, hvarom der dengang ogsaa

var Kjøbhandlingsplads for Skovlen her. I 1650
blev de paa Tomte oplaant en jærstuel
Tjenning til Maaling af Skippend. For
Skovbønnen anlægtes var her Kjøbha-
lingsplads.

Mariakirken i Almuus, Papeys indse
Løstergaarden, sig op med Kirkegaardne; dens
övrige tre Kaotus Priestergaard. Almuus
dann Laas Miklagard, der antales 1183
og 1206

Paa Mariakirken venter Tuamspol stues
Sandlaan 1569 og Boystant M.
Mariakirken, Byens ældste Bygning,

navnes første Gang 1183. i den bevarades Jon
09 i 1194 indseferte. Bygningen ^{hvor} ^{den} ^{indseferte} ^{og} ^{den} ^{indseferte}
Kjøsting 1188. Kirken brændte 10 Aug 1198,
4 juli 1248, og brænde ^{Taarnene} antales an-
tals, sandtynnes oppe 30 Octobr 1413. Under
Oranden 29-30 juli 1675 antændtes den paa
den östra Side. Altstøtten er paa Byens
døp af det 16de Aarhundret, og blev i 1682 re-
staureret og omgivet af en Brostensindfæltning
paa Landkommisær Hjortes Bekjendelse.
Fruktstolen paa Tårnet 1677. Paa Grund af
Skivstend og med nedre Kirken søndre
Taarn i 1857 og oplygtes atter 1876 for 22500 Kr.
Kirken indtog i 1864-65 en Forordning
ration, hvorved den paa Tårnet rummedes for
alle de karaktellidende almindelige paa
Kjøstingens Tid.

af Badstuer havde Kongen i gamle
Dage flere, hvoriblandt Badstue ved Skinn,
almindelig kaldt Badstuen ved St. Karine

eller Badstuen i den Graabjergs fundress
begynde Ellartius Kirkes Sogne og derfor
Kerystadstuen ved Haltvords Kirken, en

Badstue ved Sandboen, en Badstue ved
Byggene gaarden (1565) o. fl.

Efter Byloven var det forbudt at have Bad-
stuer inde i den egentlige By.

Kaalhavnen kaldtes den Del af Dombichesgar-
den, som ligger mellem Kirken & Kathedalskolen,

Kamte mindre om Mazartes Gjælle Pedersens
berømte Have, hvor hans flandriske Garthen ^{Adriaen}
fandt Kaal dykede Alle Den, Kirkeboen og
Arice, som opnaa Karbanier, Koriuther, Tyger & Saurter.

Den Kaalens horte et Arbejdsstue, som naar i 1317. Den
var oprindelig nok endnu men gik ud af Kindergjæft
af Arke Pulle af 156 1408 over i et tykke Kjælme
Kaand. Den første Orye, der var anlagt best over
Inhelte den, oprattes 1575 forbedred og prøved i 1739;
den nye Orye, der gik uden Flad for Kongens den mellem
byen Taanen, anlaagtes 1864. Den var oprindelig
2 Quadranten, 1 ved Siden af Inhelte den & 1 ved Siden
af Oryen, best over, Kjælme den i 1766 anden Kraan,
der langt ind i tykke Gjæft den indtil 1858, for hvilken
Tid den prøved den 2 Støney for North, indtil den
tykke Endst men den ganske gjelste i 1868. Den tykke
Arbejdsstue oplaagtes 1866.

76.

Vaskerolen, fordris af Byens Vaskerolde,
saa kaldt efter en lidet ha af samme
navn, der ligger i alle Aars Tid i
Havet.

Valsinggaard efter Comitis Walden, en
Kjendmand i By af Aalborg som man
har boet der.

Vester efter en samling af smukke
Bekke.

Thodal, en Bergsby, der hente sig op
til Ombet, og som "forener sig med
med sine Fæderne for Soldaten." Efter
ham har man kaldt Hovedet: "Om sig
sa' Major Thodal."

Veisau, Siempun, söndurfr Berglun, 77.
kalotir sinir Kokaveru. Dri áfyrðis: 1649
af Kanskunur Öve Bjelke til Jstraak.

Vaagsbindur gita i 1272 ligg til St. Catharina
Árpyttur.

Vaagsbotur, in Kungur tilhömud Gaand i
Vaagsbindu, sun engilike Kjöbmand indkand,
indlit den i 1330 g alth i 1443 indkand, til
Skunagend. Se vidur 120.

Skanderiel 1638, et hinc paa Pongarden.

Stortegaarden, Kapel magisterus Bolig,
 laa i Apotekhistoriens Hæstus, næmmer ofter,
 saaledes 1314, 1415, 1522 og seynes endnu i det
 at verre nedroet i 1536.

Fyllingen ved Damgaard antates 1643-44

Floraag. Sagen indledes Navnet af
 flor = Stenqulv, fordi Steen paa Siden var
 brolyst, Nicolayst - af flora (gen: flori) A. H. J. S.

Wittenberg, en til Sognpredentens ved
 Kirkens hører Hansind varfor Stenbjæl
 dem, anlæst 1646. Skives opaa Wittenberg
 Paa Lydthorn (dogdathorn) opfort i
 Heatem aduentus Tid en Vandt samme
 med et Vagttam, der i 1660 angives end
 en Skandje og var fornyet med et rød
 Flag til Signalering. Denne Signalise-
 ring fandt ender Sted i 1720. Ogsaa i
 Mickankirkens Taarn paa Perguden holdtes
 Vagt indtil 1570, da den flyttedes til Strand-
 skoven, hvor den endvælttes i St. Julianskir-
 ken Rivian 1579.

Christiansberg, en Skandje paa ^{Syddues paa Havn}
 nordvæst Grænden af St. Nikolaj
 Kirke, hvor den i 1660 blev opfort et Corps de garde.
 En bygning blev opfort paa Knagsberg, hvis Be-
 bygning ikke vides. Ogsaa her blev i 1667
 opfort et Corps de garde

En Valkemølle, opfort 1711 af Handke-
 mager Michael Bücher i Havn omfor
 Kaaferk paa vestre Side, blev hængt
 Enke efter Troens med Gensidens Eier,
 Oberstløjtnant Beresfeldt hængt
 til ætten af nedrivne i 1740

80. Professor Kunze Blatt's Stis var, hvor min
Læseapollikket ligger, som var kongens første
Parlamentar, der i 1701 afvortes af Claus Tasting

Flöien. Der paalaa fra gammel Tid de Tydsk
i Sandgaarden at holde den vedlige, 3 ifant
den vedbleste, under 24 Tiden atter at sette
den op, under et Stue Skaf, - forst^{te} ved et af dens
Spil i Gaarden engang havde vort et Menn-
ske skjed, - Vint naar den fra først af er
opat; den vedbleste 3 opattes igjen 11 Juli
1733 fra en Densmands Dødsning; rammede
3 tiendtes af Lysiden naar mellem 1de 2de Octobr
1760, opattes igjen i Juni 1761, Flöien er
levende af Christian IV 1599, af Fredrik IV 1704,
3 af Kong Oscar II 1846, Flöien fornyede
atter i 1817 3 1842. I 1669 opvortes en
viden Skanse an Flöien.

inden Schussheim Bjerke

I 1650er blev Borgeme i Byghesdefaguel paa egen Bekovning opbygget de Vægttaarne af Sten med Omgang omme og 5 Spis med Knapper og Fioer; 3 de bleve bekræft. af Borcherh Spillemand skien de bleve hvor Affen fra Taarnet. Det laa i Klostret ^{ind Præsteborg} omkring huu med Coyss de garde bygge,

2 afbrændte 18de Juni 1660. I paa den 2de kaste Klosterherberg det Sten blev uden flyktid og brænte til Opbyggelsen af Frederiks by 1660-1667.

De minnerende Coyss de garde opførtes 1794 og ombyggedes i 1887. I daglig Tale kaldes de Kortegaardene

Slættengaden: den fjerde saakaldte (stræde).

Graaningsgade, opkaldt af Litaas hui de Sten, de laa omkring under i Gaden paa den østre Side og i min Sammen eredes af gamle Lyngstøben Lea. Oprindelig indgik de dette Strog under af Jons ordning, de strakte sig lige til Raadhus Almindelig, Raamt skien og vintbygges fra et Ordning af 10 Octob 1625 angaaende Debygges af de i 1623 afbrændte Strog, hui bekræftes, at Slættum skien laze i Holstet ind Lingsgaard med 3 ikke andrøsteds fornt dees Slættum.

82 Franco paa Pratzen i findene
i 14de Januar 1602 af en berygtet Skipper,
Ogred Evertsen, i sine Brevling af Lensherm
Lauritz Knise paa Bergenhus og Rand, paa
Petersen af, at han i de den skide i en
Kamp af Antestene og de Stefane Fattig
de and Skaper; for den tid skide Lidet
nomin have alle Antestene. Pratzen
den i 1632 forlovet og forlovet med en ny stor Kroat
I 1879 kom Pratzen i Byens Ene, idet den
magerstede med den da vandre Ene, Trompe,
de for Justitsen i Byen, hvor den Skide vandre
bestede, og Pratzen indtoges til Kai

Stempedybet og Kalkhus (Kaalhus)
omtalt 1486, Gaarde i St. Martens Løge,
i Skindstræde.

Kalkhus, omtalt 1571, var formodentlig
et Fattighus, i St. Martens Kirkefoged.

De Katvands Kirke har bygget paa Fingad,
 inden for den Bæk, der løber ned gennem
Flynduborg Sminde (Kambringsminde),
 hvilket paa Edvardsens Tid (1680) kaldtes
 saaly Morten Södis Sminde. Maarken
 paa Södhillet, der tydelig ligger i
 Smindeets Fortælling og i Kallendingsad,
 sættes i Fortælling med samme Navn.
 Flynduborg Sminde har ofte Lagen i gamle
 Kteskrydter mere kaldt Antesminde.

Klubbene, en liden Kalm i Søen ved
 Mählingsnis. (Edvands)

Thiup og Kyusen ~~1311~~ Gaard i Nym.
 Inden og yder Thiup laa nedre Katvands-
 kirken paa Knechtstrædt, med Byggesporen.

Kriegergaard (Kriechowgaard?) i Gaard
 paa Strand ved Tørrødt, omtales 1561.
 Ophøder af den Hans Kirchen, der om det samme
 blev i Bergen 1508.

St Michaels Kirke laa ^{midd.} i Sullendgaard,
 nævnes først 1308
 men forfaldt omtrent 1440. Den blev om-
 marfet af de "fjyf Ampten", indtil de
 fik Halvskirken. I 1563 var alene dens Grund-
 stene syelig. En anden St Michaels Kirke
 er Minsterlunds Klosterkirke.

Gabertakken bestod i 1571 i et Halsjern
 ved Tringhøst. Det var det Sættindes Be-
 gyndelse paa Halsjernet indvundet i
 Nørre ved Indgangsporten til Bunkir-
 kegaarden.

fjörte Gang 1302, 1463
Brynjalfskonsten, omtalt 1580, i Stiggen,
 stöðla g. til Apostelliskenns kirkegarðs og er
 að ein vestrætur Endur af Sandtrænum.

Guldskoalunding (1707) = Kragsalunding.
Guldskoagaarden, der rimligtvis er angaaet til-
 høre den betyendte Nalvand Gullskov under Kaaben
Daykunge, omtales fjörte Gang 1308.

Schmidten (eller Schmitten) Kroepus paa
Freygaden, der omtales 1583 i den norske So.
 Det samme er Tilfældet med Glebboltz.

Karnappet, et Sted i Nyem, vist huer.
 I 1567 omtales en Arbejd i Karnappet.

St. Knuds Gaard (omtales 1578) har vist
Erkebispegaard (den mindste Kylder)

Tøft, ydre og indre, 1574, en Grund paa
 Skædderstræde nedenunder St. Halvands Kirke.
 Tøft er en Del af den nedenunder liggende Gaard
Glinthøen som til Belæggelse udsædes
 Paa en Maaned og Paa en Maaned
Raunkieden, i Fr. v. Tangens Gaard paa
 Hjørnet af den Kæstetalsvej og den
 nedenunder Kong Oscars Gade, det første
 Skædderstræde.

Adelgaden var ingen bestemt Gade, men
 betyde Adelgaden, Herberggaden, i Høstetaling
 til Sidsogaden. Her Sagen og Fers kaldes
 den nedre Del af Kong Oscars Gade Adelgaden,
 den sønder Del Portgaden.

Tölvholm Holmen i Sandbyen, Christi
 ansbøtte. Høstetalingen, at der er der
 samme som Holmen, Lommene, men
 dette er usikkert. Udsætt af tala, som tölv, der
 både betyde Tale og et krigsdannet Legeme,
 med Hentydning til Holmens krigsdannet, afvundet
 Form. Tölvrik bliver altsaa: Skæddervej.

Town-ellen

87

Vaags Almenny, i fört. anlaga 1582 i
udlöse 1625 & 1702
Lindenavstet; enten opkaldt efter Vaagen,
Kamre, eller hvad Nicolajsen finder siem-
lyen efter Raadmand, eller Borgemeister Lai-
nts Vog, Vorig eller Vaag, hvis Huis i 1561 lan-
paa dette Sted. Numret synes i et andet Fund at
være siden midt 1625 men at være gaaet af Brug
i daglig Tale for 1677. Hos Edwardsen kaldes
den Rasmus Larssens Almenny efter
Borgemeister Rasmus Larssens Sted, der
tidt i 1650.

1702

Readvins Almenny, indtaget 1582, her-
ind, i den nuværende Domherregade, tel ud Hov-
et med alleheligen Gade (Horsvold) den
Stiftsbefalingsmand Cregorius Popal, Huis
var Statens Eendom, den var et Stenkuis med
høi Trappe, omgivet af en stor Gaardsplads og
en vidstrakt Have. Paa dets Plads ligger
den nuværende Torshuis.

13. Gaet.

Christianskolen, der tidligere var Rektorat,
tidt i 1641 en Skandte

Dombische Almenning, indrettes efter
 Branden 1702, indbefatter Skivet for alle
 Lingsgaard samt de indkommende 3
 gdet Fjeldet for de Birregaard, indtages
 indholdet af Hængevæd.

Danzig's Jesuiter
~~Danzig's Jesuiter~~ var i Slutningen af de
 16 Aarhundret Kancelli for de Sanger, bestaaende af 12 Disciple, som blev Enden
 3 Dyrer for de store Høitiden rike antallet
 0 Dyrer af sang latinske Salmes, de
 Lønuds ind Tungegaver.

Ved Diskantere forstås man de Sanger,
 som for de af Danis Helligeste for
 umiddelbar Mortens efter 3 Høitiden efter
 dog var i Gaden og ind i Bøger, de
 indfammede Tunge kaldtes Mortens efter

Grønsholen (= Bethlehem) for de Høitiden,
 de fik for indvæning 3 Kleder, havde grønne
 Orde for Kledene.

Danzig

Alinda er harnet paa Lysheden, der
 ligger paa Nygaardskallerens sydlige
 Spids (mellem gamle mure, vest af Skov-
 bantunne Meiere) Det var aarlige
 1753 af Froundel, der her opførte Lysh-
 den 3 andre Bygninger, have, et lille
 Batteri med 5 maas Kanoner o. s. v., Der
 er af Lysheden stor med Gæstgæ-
 stavn "For Efterskønnene". I Slutning
 af femte 3 Bygninger af alle skattemænd
 havde Skattemændene sine Fuglebydninger
 3 derfor arrangerede Fugle her, ligesom
 ogsaa en Bataillon af de 1ste Regiments
 1750
 1ste Regiments ^{under} ledet af Lord Gene-
 rals indretning paa en Støtte til herred.

90.

Linnæusens boden, den gamla, står på
 Hieders Meyns Tid (under 1750) ungefär Stad-
 posten när vid Stadgraven, 1254 km öst
 om storn gärdet strax ned. I sin
 Dandens var den ungefär. Förtydnel-
 tet var Capt Gultmunders hus de
 leare hus för Acciser "Sisthuset"
 3 i som, ungefär Stort da av
 Tildes under Kalds "Bommen"
 hith byggdes 1799.

Hygaards posten står omtrent vid
 Edv Mowinchels hus. Ophygget 1753 af
 Fossinchel. Arsenes medtoges 1850 stam-
 me af Hygaards Dandens & sin Oberkante har
 Hieders af selva Orten nedrens 1870 Dandens.

92.

Münkelingaden. For Branden i 1704
 var der indoufer den innerste Kloster-
 plads kin en smal Gade af dette Navn,
 10-12 Aln bred. Efter Branden indlagdes
 alle paa östra Side af Gaden liggende
 Gænder til en anden Plads. I Klosteret
 bredte Ole Camstrup, i hvis Hæve
 der skal være findes Munketæne i
 forrige Tider. * Hede Pladsen var bebygget
 med flere Kvartaler, som grænsekædes af et
 Par Torgade, hvoraf en i sin søndre Ende
 indvandede ligesom Münkelingadens og gik
 tværs over til den innerste Halvings An-
 dning, som dengang udførte var bredere end
 Bøstlethgen nu er.

Karoser omtales i Bergen første Gang
 under Kong Christian V's Rejs i Bergen 1685.
 Arberodoguen Kuntis søgde Edvard Jøns Ud-
 sagn ikke for omkring i 1670.

Stadporten, der var bygget 1628, blev i 1646,
 "da den var en forfærdet Hus", repareret af
 Kunst Thott og befælt med "Ballerne for oven
 og neden med Skandue-Stykker". I Edward Jons-
 Tid, og som det synes ligesom 1750, var der
 ogsaa Hvalerugen Tor og Vagthus. Redens
 Porten var en Grav, omgivet af Palisader, 3
 i Redet, og over Graven en Brygge med en
 Bro med paa, som kan optrekkes.

Den repareres anden Gang 1740 og senere
 i 1790 af Major d'Arw Halle Kirkebyen
 og paa hans Bekostning.

Eustramannagården, Euzelstmanndens
 Gaard, et Hus, som ender i 1413 har
 antaget i den nuværende Hallensgade.
 Dette Hus gik i Brand i det nævnte Aar.
 Da den derfra forplantet sig til Gaestehus-
 et, kom det menes den med Bryggen
 parallel liggende Kvedgade, maade den have
 bygget i Kædet af denne, ved Kvedgaden.
 Se i den Dag 128.

Maatskabi (Maatskapi), en Furanstening
af de hollandske Maatschappij, betegner
i allmindedigtet Selskabs, Fællesskab, Kom-
pagni (af maalt d. e. En, som deltager med
en Anden i Noget).

Vetolsdium, anden Gaard inden for Finneygaard
antales første Gang 1323.

Bridygaard, der nævnes første Gang
i 1280 & ligger ved Siden af Finneygaard, men
har været ganske ledig. Den blev efter
Branden i 1623 ikke opført igjen og den
Grund udlagdes i 1702 til Allmenning.

(Brakken)

Brakken, 1396, efter Halvart Brak. se Pag 24.

Brædgarden (Brædigard) nævnes først
i ¹³⁰⁹ ~~1307~~ & Leppen (Leppium), der først oplyst
engang har tilhørt Levdin Leppi, i 1296. se Pag 24

Solegaard derimod nævnes ikke tidligere
end i 1560. Dranshøim (Dransudin)
antales første Gang i 1341, Finneygaard
allene i Slutningen af 12de Aarhundred.

Sjøgaard p. Høvedens Gaard, først 1303.

Hollandskædet (-gader) omtales
 første Gang 1532, men næst skrivt ind
 på en Kommissions-Appointement af 14 Aug
 1490, hvor bestemtes, at Hollænderne
 kunde handle i 3 Gaard, i Kirksheden
 ud Vaagskinder og 2 paa Strandene.

Bna. Almenning paa Ringgaardens nord-
 lye Skæde, var egentlig keen en Kir-
 kevei til Oetens Kirke.

Mestermands Rettighed var en Skat,
 som indkreveds af Mestermanden eller
 Skarpskæden, og som bestod i 2 Skilling
 for hver siggende Skovsten, 2 Skilling for
 hver Gaard og 2 Skilling for hver Port.

Drammedin, maatte man skære til noget
 usædvanligt (dramb) ind Gaardens Tømmer-
 sammensætning eller Dordkledning (sutr),
 omtales første Gang 1391, senere 1389. Altes ned-
 reet 1904

Therandskullet, et lidet Opkømt
 i den øftticken oven for Trappene paa
 Kirkehistorialandning, der gaar i sydlig
 Retning parallelt med alle Gangar. Her
 boer den bekjendte Sigurd, en af
 Trakfaleverke Stue i Therandskullet.

Kapjeværket. Paa den uiværende Fødsels-
 Juleaften, der i sin Tid erodt af et stort
 Handelsfirma Kappe & Schmelle, og hørnin-
 d til samme Bygning laa et lidet Taarn,
 hvori et Uhr, der benevnedt saaleds,
 Taarnet er nu nedrevet, og Uhret er
 antagelig paa Sjællands nye Bodebygning.
 Da Firmaet ikke faldt, begynte hans Søn,
 der efter Herrens karoter Kapje-Mans, en
 Hønsformning. Hans Søn virke til Am-
 rikas og blev den senere bekjendte Hønsmand
 Mr. Johnson i St. Francisco. Geshard Joachim
Kappe nævnes i 1767 som Engvandsmand i Soløgaard.

Tempelkroge, det lille Smøj eller Ciel de sac
 ved den gamle Schænborgs Have, saakent
 de efter et deliggende 24 Mars Kier,
Templet, hvor Venkantsen stanses
 Med, Men i Templet boud.

Qvænen, et vist vedværende Kier, de laa
 strax sønderfor Nygaardporten, og hvor
 der om Søndag aften holdtes
 Bal for Tjenerdygt, Søfolk o. s. v.

Contantemborg, et Lysh. eller Gæstgæver-
 stov, de efter Kilder. Meyer laa ved Store
 Svinggaardsvand mellem Strømmen &
 Møllendal; for mine Varnidom synes
 sig at vinder, at der i Solheims eng
 laa et Gæstgæversted af dette Navn.

98.

Münkelochsminget, efter en Bate eller
Brønd, Münkelochens, der ligger inde i Smin-
get, underfor Brovlagens Hus, udkomt der,
hvor en Skolegaard indvinder i Sminget.
Münkelochstens Havn har Sankt Jørgens
strætte sig nedover her.

Ceciliagaarden maas have ligget paa
det nuværende Fortuin's Plads.

Sejshuse ved Smaastrandsgaaden

Præsidenttingen, var en stor commu-
nal Hovedting, som ligger bag den gamle
Musesbygning, der i tidlige Tider
har været Præsidentbolig, men i 1830 ind-
kjøbtes til Musesbygning for 2720 Spd efter
Juristens Råd i Partitions, Oprettelse Rea-
genter, der døde i 1829.

Rönnebæksminget, Comité Hielmanns-
ting og Jørgen Lenchs ting, Benævn-
else for Siste: af femre Aarhundrede
paa ting i Markene 1773/4 (Hortskul med)

Tæversminiet ved Eimstad i Masher
 efter Tæversminde Ole Gezenfens Wiöl 1768.

Mollesminiet efter ^{Andegs} Catechet ^{de} Halde, ~~1768~~ des
 1764 forandret med hans som Skole for Doniksthusens Søn,
 med at beto det frit, saalange han leved.

Ceciliegården (Statu af femte Aarkindend)
 strax inden for Toldboden. I 1386 omtales en Ceci-
liugård, der laa paa Stranden, nedre Ende af Alhelgens
 Kirke og ud paa Stranden, inden for ved Selgeliugne.
Kippersminiet, Kaase Kyppers Sminie;

der har actioa for Ligeom i et boet i

Böcker, efter hui Sminiet har faaet Navn
Selgeliugne, 1386, der laa paa Stranden ved Cecilie
 gården, tilhørte Albanus Klostret paa Salö,
Tollergården gammelt Navn paa

Klukkensminiet, 1st Sminie inden for Ky-
 kirkealmindring. Egentlig Tollergården efter
 Sainmand Jens Toller 1663

Bliskuragerminiet laa lidt inden-
 for Toldbodalmindring.

Peder Drögs Sminie, i Varberghen
 efter Raakon Ragnvaldsen Smörs Datter, Cecilie
 der arvede den efter sin Fader.

Heurich Andriels Smij var i Slutningen
af femte Aarhundred Benamingen paa
de uiverend Apotheker Smij, 1ste Smij
for Tomte mellem Markens 3 Strandgade
Sukkerbager Smijet efter Sukkerbager
Heurich Meyer 1767

Spindsgaden, Madam Tornbyes Smij
Mestermands Smijet, Gaden i Slut-
ningen af femte Aarhundred, der nu
ikke nærmere kunne bestemmes. ~~Den~~
~~2de~~ Tellen i Røskedens af det tidte
har Sandtyktzins Mestermandus s: Skarp-
villens bæk; maaske der er det et
af Smijene paa Lille Örgade mellem
Kirkens almindelig og Dombirkes, hvor
Møllekampen, der var Skarprette-
ens Aarhundredts Lejgudsse, boede.

1172 brændte Bergen
 første Gang, men den var paa Strandfod blot
 Nørste og Vester. 1183 & 1198¹⁰ da Pongvad
¹²⁰¹ paa Kors Kirken til 5 ande
 brændte, 1207 stak Boglenes Told paa Støttet,
¹²⁴⁸ ~~7~~ ⁷ Markskiften og Skovledet af Byen.
1249 lagdes hele Byen i Løbe; 1393 og 1429 sætte
 vortockshe og vis marken Fribyttelse Told paa
 Byen, 1476 aflændte alle Byggen, 1487
 alle Strandgaden til Skovtrods, 1501 paa Raad-
 huse til Muralmindingen, 1582 næsten hele
 Strandfoden, 1589 paa Muren til Nykirken, 1606
 mere Vester paa Nordnes, 1623 næsten hele
 Byen og 4 Kirken, 1640 paa Muren til Bygge-
 sporen, 1660 paa Muren til Nyalmindings, 1675
 det meste af Pongvad, 1686 paa Muren til
 Nykirken, 1702 (Stenbranden) paa Hospitals til Støttet
 & paa Strandgaden til hævind Nykirken, 1751
 mere Muren imellem Raadhuse og Torv,
1756 paa Torv til Nordnes - 1771 paa Muren
 (Paastrandsbranden); 1783 næsten hele i Skovtrods
 til Nyalmindings, 1780 Strandgaden, 1795
 paa Nyalmindings til Nykirken, 1800 Nykirken
1810 næsten hele Muren paa Kommanderingen
 og om de 24 Kirke i Nærheden, 1822 mere Staal
1823³⁰/₁₀ brændte Maria - Apoteke - og 5 andre Kirken

Systregården ^{först 1311, senare} förkommer i 1408 men i älden
Tivoli lides mycket yngre end för del 12^e
skattskatten. Opholdt efter de tre Syster, som
byggede Mandatistene

Englegården (1209) älden Tivoli engang eide
af Familien Engle, hvoraf den bekjendte Jovan
Engleson i under Haalen Haalensson var. Den
indvener første Gang 1259.

Einarsgård, in Eukornsgaarde, med en
pumpspringende Englevæsing som Mølle, forkommer
1304 men man allende have existert for 1260
med sandtids. som Englegården, sa at den ikke
kun have sit Nam efter Peder Einars Fløys,
der først lever i 15^e Aarh.

Boendgaarden omtales ^{först Gang 1296} sandtids ¹³⁰⁹ med Einarsgård,
den sandtidske Ort af Gårdstoggaarden

Belgåarden (Bellagård) omtales först 1312,
senere 1315, 1317 & 1347. Gården for Høllensgaard
med med Vaagen.

Holmedalen, formodentlig efter en Eie fra
Gaarden Holmedal i Sønderjylland, omtales først
1309, senere 1314, 1316.

Kamikebjerg, Striigt langs Fjorden
imellem Hunklat og den nordligste Pynt,
hvor Kamikebergs Holiges Stode. Døse og
Biskops gaarden var tidligere byggede ind over
Gaarden. I sine Dagens Fjendens forrige alle
Gaarden, der blev omkring Kamikebjerg, 1436
i en stor Storm.

Kongebryggen ligger omkring der, hvor den nuvæ-
rende Brygge nedrøper Kommandantboligen er.

Den af Kong Haakon paabegyndte og af Magnus
Lagabiter 1273 færdigte Sportelkirke ligger i søen
Kongs gaarden indover ellere. En anden af
Magnus i 1275 opført Sportelkirke var en Kapel,
der ligger i Kongens Have, grasgaard, der man har
ligget omkring der, hvor Paradyslasken er.
Allehans derimod strakte sig fra Sandbro nedad til
Søen henimod Kongebryggen.

I Kong Haabens Tid forekommer en Vilthjalmus Kirke,
 (til Erindring om Aabtebaugen af Vilhelm Deyus
 Hellighed) der maaske kan antages at have
 ligget paa Communen, nordtysk eller
 længere inde ved Skindviken eller Sandviken.

At Blokkhuset anlagdes i Sydnes 1646, i Fer-
 tifikationsværket af Bolwerk, ansejdes i
 Vaagen ved Brejgen eller Nordviken 1653, ⁰⁴
 men en Storm den Vaagen til Fredvæn, det
 ødelagdes i en stærk Storm 1663, i mellem
 Toldviken og Nordnes nærmest 1645, i opførtes
 1668 ved Communens Nordpunkt, men blev
 ødel. efter borttaget. I 1523 anlagdes et Kon-
 trolhus af Blokkhuset indenfor Kyllbommand stuen;
 det ødelagdes snart efter. I Blokkhus paa
 Bornestjær anlagdes omkring 1598 og antages
 endvidere i 1608.

Vaagnadal = Skredderdalen

Skriverkitchinet, hvor Capt. Vægtmesters
Bulig nu er. Billedstuen i 2de Etage og
Skriverstuen i 1de Etage; nedreves 1689-50.

Trierstuen, hvor Commandanten Bulig
nu ligger, nedreves 1723; Command: Bulig fandt 1725

Springetorp mellem Trierstuen og Rosen-
krands's Taarn, actian udtrent hvor nu
Capt. Vægtmesters Bulig ligger; blev ned-
revent 1714. Over Døren til Capt. Vægtmesters
Bulig staaer nu Fredrik IV's Namnetræ,
Aantallet 1714 og Division: Dees miti adjuter.

Skadestuen var de Liden Kammer op
til Borgertuens ud Fængselene.

Køytgangene gik over paa den Affør, som
fra gammel Tid omgav hele Kongegaarden,
og hvorpå endnu Levninger findes.

Borgegaarden laa midt imellem Bygningens
Urtøkkens vortene der, hvor Paradyspladsen
nu er.

Abtehaven, Mildtøkkens strakte sig fra
Sandtro nedad til Søen, henimod
Konges Bryggen.

Femortes næmnes følgende Kirker, hvis
 Beliggendehed vi ikke kan bekræfte:
 Den gamle Sal, det nye Karnap, Det
 grønne Karnap, det nye Taarn, Høge-
 stuen, Svendekammeret, Forbojen,
 Raadhaven, Slagterboden, Røgkøkken,
 Bryggeriet, Bageriet, Kjøkkenet,
 Melboden, Kornslapet, Saltkjælderen,
 Arkivet, Toldbryggen, Tørboden.

I 1728 blev det saakaldte dogtze Datter,
 hun sinen Slavens Pige og en
 pampt opst.

I 1752 anlagdes Gesunkte Datter, endnu
 skolefjelds Datter. Ved Udgangsposten
 stode man paa Friedemannsvej af
 Den store Kirke.

Den store Kirke (den Trinitatiskirke) blev
 først grundlagt paa 1164; den var af Sten med
 et stort Taarn i Vestenden.

Den lille Kirke, ogsaa kaldt "den
 mindre Trinitatiskirke, liggende paa St. Sun-
 nivas Kirkegaard" var af Træ, ogsaa Sten-
 Kioke. Den var Sagelike for alle, men er
 blevet en hard Kirke i Kongen-
 den. Begyndtes 1531.

Saastad Kapel var en tid en mind
 Etike, som i gamle Dage laa paa
 Saastad, men som i Slutningen af det 17de Aar-
 hundred forfuldt; ~~efter Brand i 1702~~
~~var indvies i de tre hellige Kors~~
~~de gamle nedens. Det benyttedes af~~
 den embedede Almie og var et Annex
 under Fane Sogne. Efter Kirkens Nedvi-
 velge blev almiien henlagt først under
 Niskulands Sogne, senere under Domkir-
 ke Sognek i Bergen og endelig paa
 1749 under St. Jørgens Hospital, imidlertid
 Saastad og Kirke byggedes

Sanis Kloster, stiftet 1227 under Navn af Ecclesia
 et Hospitalis St. Crucis, er et indersognet Sted.
 Kors, der indtiltes sammen med Choro Blytalening
 af Slots herren paa Bergenhus, Thore Rind, blev først an-
 ford paa en Jafte paa de bringes til Bergen; Jafte
 sank 4 Mile paa Buep.

Lyskeklomark stiftet 1145 af Bishop Sigurd, var hellig
 og Jofte Maria. Munkene var af Bernhardiner eller
 Cistercienser Ordren. Lyskeklertes Gaard var Munk-
 Kilerne nærmest i et Kæmpehus af 1562

Komedier og andre Forlystelser i Bergen
i gamle Dage.

- 1563 Marts 7 fortæller Absalon Pedersen om en hils
hilsen med Gjenavnit Kylekop-, dette raffin
haffde hand paa et spel, som jeg wenter
Absalon lod agere her paa kirkegaarden
med stor umag og bekostning en Adames
fal, udi hvilket spel for ^{at} Nils forhandlde
sine parter saare vel, och en hok löse com-
paner kallde honom siden Kylekop.
- 1567 Marts 12 Agende af Jon Schollemite comediam
Thormireum (haffurhan oc ladit agere en
anden fra Andria) paa de Geyeris Dag (Abs. Ped.)
- 1571 Marts 13. Agende Haagen, af Jons Nord, en comoe-
dia paa Norske (Abs. Ped.)
- 1571 August 14. Vark en comedia, som kallis Studen-

sel, hvor (i de Næste, der siden 1788 tyem til

Saastads Kapel var en liden mind
 Etiske, som i gamle Dage laa paa
 Saastad, men som i Skrivningen af det 17de Aar
 hundrede forfaldt; ^{Efter Branden i 1702} ~~der~~ af det
^{var indvies i de tre hellige Kors}
~~de~~ gamle nedruis. Det benyttedes af
 den omvendte Almonie og var et Annex
 under Fane Sogn. Efter Kirkens Nedvi-
 velse blev Almonien henlagt først under
 Nidulands Sogn, senere under Domkir-
 ke Sognet i Bergen og endelig paa
 1749 under St. Jørgens Hospital, imidlertid
 Saastad nye Kirke bygges

År 1604 den 8de Juni har Kæbeme
 i Sundgaard "spillet" Egnens "Kæ-
 ne Comedey" med 5 Personer, Kæbeme, Kir-
 de skridder tilstede, hiden her talte Spillet.

År 1607 den 16de Juni gavs ogsaa i
^{Underskrift}
 Gaarden en "Comedey" med 5 personer
 Kæbeme, Fadren og hans to andre Sønner.

Komedier og andre Forlystelser i Bergen
i gamle Dage.

- 1563 Marts 7 fortæller Abraham Pedersen om en hils
hilsen med Gjenavnit Kylekops - "dette navn
haffde hand paa et spel, som jeg venter
Abraham lod agere her paa kirkegaarden
med stor umag og bekostning en Adames
fal, uti hvilket spel for ^{en} Mids. forhandlede
sine parter saare vel, och en lisp lise com-
paner kaldte honom siden Kylekops.
- 1567 Marts 12 Agend. Dr. Jons Schollemite comediam
Phormionem (haffuer han oc ladit agere en
anden fra Andria) paa St. Gjevris Dag (Abt. Ped.)
- 1571 Marts 13. Agend. Haagen, Dr. Jons Bords, en comoe-
dia paa Norske (Abt. Ped.)
- 1571 August 14. Vark en comedia, som kaldes Stenden-
trum, agend her i Bergen paa kirkegaarden oc
siden en tragedia lilt der efter en billedum
(sigtes formodentlig til Helgenbilledumens - Portkastelse
af Demetrius ind Kytaas s. A.) Abt. Ped.
- 1572 Marts 11. Var en comedia agend inden eller
udenfor Raadhuset (Abt. Ped.)
- 1625 Marts 10 blev en ung Gesel fra Byggen stillet
itjeld, som spillede komedie med Gjøgen
Salomon Haler (Kofnager)
- 1636 Marts 2, 3 Agend Salomon Skildnes 3 nye
Stykker 2 de Danske Historier i Kybinken (Kofnager)
1664. 7 Juli kaem her de tydske Komedianter, vel
16 Personer, som varten her dog agend paa
Toldboden, og seirte bort igien i October (Kofnager)
- 1673 Juli 18 om jeg paa komedien ind Tuglæs-
sel, her (i de Kiem, der siden 1744 tjems til

Kinder) Disciplin af den latinske Skole
 leste Susanna histore (Braems Rejs)
 1674 October 1 kom der Palatker herte og havde
 3 Hjörne med sig. De tog inde hos Jan
 Klebsin, og der dannede Hjörne for
 Pengen, hvilket var Lämpenwack og
 wakte stor Forargelse. I November reiste
 de igen bort. (Kopieret).

I Biskops Randsøfs Tid 1688-1700 blev i den
 kirkens en Gang i egentlig opført Vocal- og In-
 strumentalmusik af Kattedal skolens Disciple.
 I Farten opførtes Liederhistorien, til anden Ti-
 der andre bibelske Historier, hvoriblandt
 den rige Mand og den forlovede Søn gjorde med
 Lykke.

For ca 120 Aar ind fulgte alle Kattedal-
 skolens Disciple Bogens Indvoanen med Sang
 og Musik i Hæggene.

Musik. Ved Decret af 22 Sept 1686
 blev Paus Krøperin og Rindof Grip
 embedet og det at være "Instrumen-
 tister" i Bergenshuset med Forlystelse
 til at opvarte ved alle Myllinger og
 Vertskaber, som begynder dem, for
 en Gilling Betaling.

Dannevirkes Dug, et Klædebon bestaaende
af et stort Stykke Linned, som kastedes fra
Kædet bag om Kroppen i visse Fæder, og
hvori man saaledes indsovte sig, at kun
Ansigtet bleef frit.

Regulblade, en Kaaber af sort indent Stof eller
Silke, der i Slutningen af femte Aarhundrede
var i fuld Mode blandt Kongerigets.

Triangelen en anlæg ~~stiftet~~ ^{Willersens Stiftelse} af
Stiftsbefalingsmand v. d. Osten, der ogsaa selv
opførte en ordentlig Skole ved Vaagens Ende.
Molokas anlæg af H. N. Prim, som fandt 1868,
København 139, 134 Kr. Molokas opstod 1867. I Frederik III's
Tid (1648-1670) var det Tare om et indkøbt i Molokas,
hvilket i 1808 og en anden "Theatret" kaldes.

Tønder, hvori Skibene gjorde fast inde i Hav-
nen, var allerede indlagt 1602. Senere blev Tønderne
ved dens Bemærkelse forenet de Søfarende Fattighuus,
med at denne Skibet skindede indlyshede Tønder. I
1739-1771 anskaffedes en ny. Den blev dog senere overladt
Skibet Anders Distington som Vedtag for hvad han havde
lidt inden sit Tønder i Molokas, med at han
overtog Vedtagshuset, som overdroges den igang-
de Søfarende Fattighuus med 438 Rtbl. Godtgjorte
til Distingtons Enke. Ved Krigen Vedtag 1807 blev

den indtaget, men ikke i egen indtagt.
 Sidste Gang indtoges den i
 den kastedes oppe Bløkken
Forklæningsstuen i og omkring Stuen
 omkring under Christian III.

Prins Christianus Patten, der ydte Patten
 for Mordet; her ligger endnu i 1783 et Skets-
byggeri.

Klaus Beckens Søn efter Jurist raad Ocken,
 den boede i Strandgaden 5 Rue № 7

Løgen opførtes 1787 af 7 Firmen (Høveder)
 her i Byen, som holdt sin første Forsamling i
 December samme Aar. Løgen har var
 Carl til den norske Løve. 1812 blev Stuen solgt.

Skivingsgarden, efter Jørgen Hansen Skriver, der
 var Lehnsherr i Byen 1415. Her opførte
Branden den 2de April 1771.

Zumft benaamers i gamle de Ly-
 bererlaing, der benytteds ved Begrav-
 fer. de havde sine egne "Lighlaad"
 og andre Sørge attributer, der udsendes
 Oftehaanden som man beqvæde at
 bruge Ligning, og i Zumften ind,
 saa paa Sagens Tid: 1824 var Vra-
 ge-Zumft det eneste eksisterend.
Zacharias gaarden beliggendes ind-
 Kjøb af Byen 1858 til Medlemning

Fersen, - saa paa Fersen, et Udtryk,
 som Stakfiskerjæmme bruge, naar de
 under Indlastningen paa Stakfisker ind
 i Pakningen ved at slaa den paa Nakken
 med en Trækubbe efterat der først er
 gjort Plads for den med en stor Træk-
 le, Fersen.

Seizens første ordentlige Proleguier
 skal efter Sagnet skuldes Syvkes
 Moder Sigbrit 1515. Abraham Pedersen
 fortæller: 1570 var afbrændt en fra vor
 fine Kirke indtil Rasmannsgaard stein-
 lape aff de tynde ved Bryggen ind
 Bruntunge

1571 Mai 6. her døde Dage vore nye Steing-
 der lag de fra Bryggesporer og indtil Rasmus
 Smet, och siden paa Strand hos Mester
 Thomas og deromkring.

1558 lod Walkendorff give en Stenbro fra alle-
 helgen Kirke og til Danbirkens, og var der
 tilføen et stort Afstør og Moratz, og lag de
 tilføen en Kællebro, som Skomagere have
 der tvind at holde færdig.

Frødebrødernes Kloster, stiftet af Haakon
Haakonson omkring 1230, laa omkring ved det
nuværende Buntelabo, allene paa Holmens
Nordside i den ydste Vinkel af Byen (hit at bryde)
det var først af Trø, indført for Kirken
Vedhammen, men opførtes 1508 af Hans
af Brix Salomon. Det brændte 1528.

Apotekkirken blev i første Gange bygget
bygd af Kong Eystein omkring 1107-10 af Trø, op-
brand af Bagtime 1207, paa ny opført af
Kong Haakon omkring 1260 men igjen borttaget
1302, da en ny Apotekkirke af Magnus Soga-
bøttis prodebyggetes 1275 og indviets 1302. Den
brændte 1413, repareres igjen og nedrens af
Erik Biedt 1536. Om Kirkenes Tilbygning
paa mere Oplysning af et Diplom af 1463, hvor
siges, at der paa Byggespøstank i Duggen
som strakte sig paa Stredet (hitopa) helt
ind til Sien, laa en Bygning der stødte op til
Muren ved Apotekkirken, sandlydvis den
Nær, der omgav dens Kirkegaard. Den laa
allpaa omkring paa den nuværende Pæra-
deplads

118.

^{af Tved}
Sveoresborg bygget ^{af Kong Sverre} først for 1185, bestod af
 to Hovede, den ydre Borg (Sveoresborg) og den
 indre Borg (Meginborg); over den Port,
 (Borgarthid), som førte ind til den ydre Borg,
 var der et Kartel, hvori der fandtes et Reim,
 som benyttedes til Teynd (mogtwastrøfa).
 Borgen ødelægs af Høylems 1207, opførtes
 atter af Haakon Haakonson 1230, ^{af Tved} opbrændt ved
 den store Brand 1248, opførtes atter ^{af Sten} af Haakon
 Haakonson men nedreder i Slutning af
 det 15te Aarh. ¹⁴⁷⁷ af Hanneatime, hvorefter den
 i antallet 200 Aar laa i Ruiner, indtil den
^{igjennem} ~~den~~ ~~17de Aarh.~~ opførtes i Frederik III^s Tid,
 af Ove Bygelle (1640-63) ^{xxx}
 (Parkanlægget her skjedes General Hambach) ^{xx}
 1/2 den indre Borg var en Hal, hvori Sverre
 døde 9de Marts 1202 og hans Søn Haakon 1^{de}
 Januar 1204.

^{xx} der var Kommandant for 1828-1838.
^{xxx} 1702 laa Fortet øde, men efter Thorsens Ud-
 løb i 1807 blev Fortet istandsat og 1/2 i 1812
 sin nuværende Form

Søkkewhiuk af den del i 1750 oprettede
 Søkkewhiuk dars, der dars i antallet 20 Aar
 se videre Sog 129.

af Almenninges nævnes i Bergens By-
ker af 1276 følgende:

Halvandskirke Almenning imellene den in-
værende Veteris Odellens & Kirkekirke Almenning.
Santa Almenning (maaden i Forb. med en
Prest paa Sverres Tider ind Naam Santa) laa
paa den sydlige Side af den inværende Veteris Odell.
Nikolaitiske Almenning antrodt som in-

Breida Almenning, (~~den gamle~~) ind Prosgaarden
~~af den gamle~~ ^{af antals 1274, hvor-}
~~den gamle~~ ^{den gamle} ~~af antals 1274, hvor-~~
Her ligger Byens Torv indtil ~~1470~~, og her laa
Stadens Vinkjaeder indtil Stenestuen s. Pag.

Bra Almenning har forværdig liget ind
Magard.

Breida - og Bra Almenning s. navn til
den inværende Prosgaarden Almenning

erboodem laa, tæt ind Skortrade

Klippestreede antals 1541, hvor Oversteja-
Giesfjendstradet og Skinderstradet laa

paa den øvre Side af Koredalen (Langstræti hist.
epus) og i Martiniskirkens ^{fjendstift Kirken} Tog, hvor Giesfjendens
og Skindens Kvartner stode sammen. Skinder-
ne laa her ind det 15 Aarhundred, indtil
Giesfjendens maaden enden i 1568 hold til her.

Skredderstradet sandlydelig ind ind i Maria Kirken,
for hvis Kirkegaard man gik indover og op paa Skredder
Skredder havde sin Plads mellem Nicol Almenning & Peter Kirken.

120. Solegaarden og Ravelsgaarden for-
kumme ikke i de historiske Kilder for
Midlaalderen men kunne dog vistnok
antages at være Eyras gamle for de
øverste Gaarde. Maaske have de ogsaa Tidens
Løb forandret Navn, saa de kunne antages
at være de samme som to af de ved den
hvis Nærværelse ikke nævnes angives,
for nævnte Gaarde. Der har ogsaa været fundet
saa den Formodning, at Ravelsgaarden
har været opkaldt efter Ravaed Person.

Vikingsgaarden (Vikingsgaard) havde et
"Søloft", som omtales i 1338.

Knausen (Knausian) nævnes første Gang
1309, senere 1329, og det øverste og ypperste Loft i
denne Gaard omtales.

Fatteren (Fattrinn) nævnes første Gang 1307
senere 1347 i et Afskrift, hvor den omtales som
indlagt i Midlaalderens maa den søde Gård
lyggende ~~med den søde~~ ^{mellem Søen og Solegaard}
~~og Søen~~ ^{og Søen}

Vaagsbunden (Vågobunden) forkommer flere
Gange i de 14 Aar og maa have ligget i nær-
heden af den saakaldte Eyrastein, der be-
tegnes som det sydlige Endepunkt for
Byggeme, medens Kongens Frigård var
den nordlige (mellem oplagard & Kongens og
Eyrastein). Oprindeligt skal den have været

indlevet til de engelske Kjöbmand. I 1309 an-
 tals, at Susterne eller Skomagere boede i Voags-
 birsted¹³⁰⁷ i 1330 blev Gaarden af dette Navn,
 som den var Kongens Egendomme, indlevet til
 de tyske Skomagere, der endte boede der
 i 1557. Dette deres lange Ophold i Voags-
 birsteden har givet Anledning til Skovstie-

dets Navn, der allene forekommer i
~~men som i Middeltiden den stætte og langvorne med (Pst)~~
 1307 (Suharastret) Ved denne Gaard var

af den Voags birsteden have ligget, sandtylzigis
 lige i Syd for Nordkirkens smide Fløi. Gjen-
 nem Gaarden endte en Bæk Strand paa
~~kyvar~~ ^{Karstveden bestaaende Strand paa} ~~en Gaard i Voags birsteden~~ ^{old}
~~af den form antatte, Kyvarstein, hvor Bryg-~~
 gerve endte med Syd; den antales i 1309
 1316 1323 & 1328. Har sandtylzigis ligget
 ved Søndre Gaden i Nordre Ende

Attegaard, (Attegaard eller Attegaard) i
 Mariakirkens Sogne; nævnes 1370, 1416 & 1539;
 har sandtylzigis mellem Guldskoven & Sottergaard.

Askebjergsgaarden (Askebjergsgaard) i
 Mariakirkens Sogne; nævnes i 1390.

Gylden (Gylden^{en Gaard}) i Peterskirkens Sogne;
 antales første Gang 1308, senere 1367, 1372, 1383 & 1407.
Kinglan, ligesom, sandtylzigis ved Gylde

Skapten (Skapten) i Martini kirkes Sogn
 omfattes første Gang 1375; endre af Gaarden
 kaldes Düfjehus. I 1410 overdroges den
 til Munkelief. Den laa nord for Fungeaards
Ridstaden og Polweggaard, Gaard ved
 den Draustunnen og Fungeaard. Men
 efter et stykke efter Skapten i 1476.
Grisen (Gressinn) laa i Martini kir-
 kes Sogn ved Gildeslundstræde, mellem
Skinderstræde og Skidagaardens Grind ne-
 der for Gaden; Gaarden nævnes første Gang
 i 1323 og 1328. Tilhæng af de 15 Aarhundrede
 overdrogs den til Munkelief.

Skidagaarden (Skidagards) laa ved Gildeslund-
stræde og stødte imiddelvist op til Grisen, ved
 hvilken den skædes fra Skinderstræde; Gaarden
 omfattes herefter første Gang i 1415.

Kainnen (Kainnen) laa i Martini kirkes Sogn
 ved Skinderstræde. Den i 1401 overdrogs til Munkelief.

Kringen, i Michaels kirkes Sogn, er først
 i 1444 af Kalsnø Kloster, af hvilken den
 indleedes til Skædderne.

Samsøgaard (Samsøgaard) ligger i
 Søndersø, 3 antals 1370 ^{overfor Mariakirken} & 1398.

Byamegaard (Byamegaard) ligger i Søndersø
 3000 af 3 ophald efter Byame
 Erlingsson, den kaldes også Bygaard, den er
 af Bengt Gaard, hvis Ophængstid antagelig
 kan bestemmes.

Af Gaarde, om hvis Højgærd de ikke
 meddele nærmere Oplysning, kan nævnes:

Odsgaard (Odsgaard) nævnes i 1309.

Snaregaard (Snaregaard) nævnes i 1333.

Heimtzgaard (Heimtzgaard) 1320, 1328, 1340, 1341.

Lambaliten nævnes 1326, har sandsynligvis været
 en del (helt) af en anden Gaard.

Strømmen (Strømmen) nævnes første Gang
 i 1248, da den store Fejbrand udbrød her,
 den ligger omkring i Søndersø, maatte i
 Peterskirken Søndersø. antals omme: 1311, 1347, 1349.

Hovedet (Hovedet) antals 1325 & 1334.

Roarsgaard (Roarsgaard) antals 1348 & blev
 i 1410 overdraget til Dankapitel i Søndersø.

Grasgaard (Grasgaard) antals i 1303 & 1312.

Hildegard (Hildegard) antals 1312, 1323,
 1325 & 1360.

- Bøtogaarden (Bøtogaard) omtales i 1338.
 11408 blev den af de tydske Hædermand Skjæ-
 kel til Mariakirken. Karlerts nordlygte Gaard,
 sandsynligvis for Bøtogaarden.
- Granten (Grantum) omtales 1315, 1325 & 1342.
- Bønninggaarden (Bønninggaard), efter
 Leendmanden Jon Bønning, omtales 1309, 1315.
- Tannegaarden (Tannagaard) forkommen 1309.
- Skallegaarden (Skallegaard), omtales 1367 & 1414.
- Skopatangen (Skopatangsrum), der omtales 1418,
 ligger ved Siden af og inden for Skallegaarden.
- Kaaren (Karium), der omtales 1418, ligger ved
 Siden af og inden for Skallegaarden.
- Olafshuusene (Olafshus) nævnes i 1369.
- Finn Formands Gaard ligger omkring midt
 af Byen.
- Lagmandsgaarden i Byen nordlygte del,
 nord for Skjægen, ikke langt fra Mariakirken.
- Klokkergaarden (Klokkergaard) i Maria-
 kirkenes Nærhed, for over Siden af Gaden,
 nord for Højbjergsgaarden = Krokken.
- Smedebodene (Smedeboder), der omtales i
 1155 ligger op imod Hvedstræ og er maadelig de
 samme, som de i 1232 omtalte Svarteboder
 (Svarteboder). Dog har vist Værsteden for
 Smedene eller Guldsmidene og ligger sandsyn-
 ligvis for den over Siden af den Husekæde, der
 med Gade begrænset den lange Hovedgade.

Aslake Hælts Gaard omtalen 1445.

Lyskekløster Gaard ved Effenskirken, nævnt
1564, 3 maa use forskyldt paa den Gaard, som
Kertugind Tureborg i 1352 skænkede til dette
Kloster, og som den næst indryfede Donnuggaarden.

Brothusa Tomstene, nævnt i 1443, ligger i
Korskirken - Sogn.

Kallias Biskops Gaard, nævnt i 1465.

Erlaud Eindridderss Kirs, der omtales i 1447,
ligger i Kirs kirken - Sogn.

Gest Smedekens Kirs, nævnt 1475; her vistnok
nære en Del af de foran nævnte Gaarde paa Bryggstien,
Søndst den Marsche's Tomt 1489 - 1524, ligger
paa Nordfod af Petrus kirken's Kirkegaard.

Klaus Billes Gaard nævnt i 1529.

Laurits Koks Gaard, der sandsynligvis har
ligget ved Overdaalene, tilhørte i de 15.
Aarh. i noget Tid Munkene.

Almenningsgaden, der omtales i 1481, havde
omtrent samme Retning som de nævnte
Strandgade.

Arvidsgården (Arvidsgård), der ligger
 "paa Stranden nedre for Almenningegården",
 omtales 1481, da den tilhørte offenkjendte Klostet.

Aestengen (Aestengsrum), opholdt ofte
 sin den Sjunde Forsteins for Aesteng, 1389,
 ligger næst nedre ved Søen i Konstantins Sogne
 over paa Stranden?

Joar Erlingssøns Gaard, omtalt 1391, ligger
 "inden for Bjergene paa Stranden".

Petersgården, paa Stranden, omtales 1373.

Rodde huss, 1328, eller Roda hüs, 1420, ligger paa
 Stranden, paa den nedre Side af Gaden i Konstantins
 Sogne, i nærheden af "Stengården", der
 sandsynligvis er identisk med Austfæringsgården.
Blomberg, en Gaard paa Strandensiden

Ekebergsgården, der ligger paa den mindre
 Søjleres Grund, omtales første Gang 1309, da den i den
 omtales i "Sjækerbogen". Naar den senere 1435 &
 1472 og gik ind i Reformationen over i Kongens
 Besiddelse. Bøstet derfor des til Palleus, og
 til Peterus des, til Rokale for Lagstiftelsen.
 Efter Kongens Bøstet begynder her den saakaldte
Stankarlestrend.

I Magnus Sagaboters Bylev blev Byens
Haandverkere ansette sine bestemt Kvar-
turs, indenfor hvide & ikke maa de drive
 sin Haandvering. Skomagere skuede
 ikke to længere ind end til Nalvandskirken
 men indenfor denne paa begge Side af
Horngaden. Bøtterne (Laggarer og Kupp-
 rar) indenfor, mellem Nalvandskirken og Chita-
almending paa begge Side af Horngaden.
Skindere eller Hundsmagere paa hele Gaden
 mellem Chitaalmending og Martenskirken.
 Herfor til Stenbiskens Kirkegaard paa
 sin Side af Gaden boede Quæstmedene, og
 paa Gadens nedre Side i samme Strækning
 boede Kammagere. Mellem Stenbiskens
Kirkegaard og Chitaalmending paa
 begge Side af Gaden var anset Plads for
 den, som handlede med Havmand (Matmagere)
 herfor til Chitaalmending Klad- og Lærred-
handlere. Herfor til Chitaalmending
 paa begge Side af Gaden Galanthandlers
Skalere og Sædlemagere; herfor til Peters-
kirken Kirkegaard paa Skæddere. Indenfor
 denne boede Byggesmede, Smedjebøer og
Havniskfabrikanten (plöjemeishavner) paa den
 nedre Side af Gaden indtil Havniskens Kirke-
gaard og paa sin Side Snedkere (Kirkuasmitter)

indførte Mariatanken havde Skjolskogens
 sin Plads og siden indvandt til Sandbæver
 i egne Maaltidene.

de Engelliske Botizer, de Sted i Naagens
 sydlige Ende, der indvandedes dybt af
 Oaf Kyre; men da de i 1312 fandtes
 allord og Opris forskyldte sine Orde og
 maatte folde Byen, blev de indvandede
 de tynde Kaandvædere, derlig Skomagerne,
 og da man de sandfærdige stamte de
 mindste Skotter.

De 6 første Mudderpramme for Byen byggede
 i Nordjuni 1755 og koster for 31-28 Rtblr per Stue.
 Den første Pramme var Lars Adenich,
 en Skipper, der i 1749 var en Rude i Mars alle
 opbragtes af Sivoren til Tetuan, senere til Fez,
 hvor han var i Naori i 1754, da han indløstes,
 han anførtes i 1756 med 200 Rtblr aarlig Gæst,
 og da han havde givet Tegning til en ny
 allidormachine, der byggede her i Byen og
 koster 275 Rtblr.

Bayerischezeit indtryk af
Christen VI ved kongelig Brev af
23 April 1744, der fastsætter Antallet
af Bønder i Bøgen i Bøgen til 24;
samt en, vist for hvilken Mand,
kommer til 25te til. Herud over
eller for andre Mænd i Bøgen
kan ikke, have ved de Bønder
til at byde de; kunde eller ved
kan de ikke, for uensaltes Sund og,
men en Bønder kunde og for sig,
med en Sund itanyet kan det
eller det og for den Mand være
fiddet med Bøgenanden. Præter
gennem ughæveds 10 kan for den
sidste Bøgen uden det, 31 Juni 1894

Den første offentlige Bøgen
oprettede 1527 af Biskop Egeus Pedersen

Den første Bøgen i Bøgen ughæveds
1625 af Jens Lauritzen Wulff. Senere

Den første Bøgen i Bøgen op-
rettede af Thorsten Hassager i 1820. Ved
kongelig Brev af 5te Juli 1723 for Peder
Norvig Bøgen til at have Bøgen
i Bøgen.

Den første offentlige Bøgen oprettede af Bøgen

Postfynthekeri. De første Postfynthekeri i Kongen
bestod hveden i 1721 af Peter Norring, efter
hvis Død i 1740 den anden blev Hvidfeldt
for Kothens; men gik de over til en
Dedekam, hvis Enke Dren den til sin
Død 1782. Stiftspræst Hans Mossin
anlagde i 1765 et Postfynthekeri, der blev
et stort Læs Aar, hvorpå de hændte
ubemættede, imidlertid den næste til Bog-
fynthekeren Elias Leth Dødt. Efter En-
ken Dedekams Død 1782 gik de for 200
Rtler over til Postfynthekeren Pannin Dødt,
i hvis ret opstod under hende de første
til 1870, da de ud Eiern, steds med:
Dødt Død af Enken Dødt Dødt,
for Fort, næste til Henrik Leth
Ewing Grog, en Dødt til den næste
under Eiern John Grog.

I 1849 havde Kongen 3 Postfynthekere med
5 Hændspræst og 14 Arbejdere. Omkring
1890 havde Kongen 13 Stør og mindre
Postfynthekere med 83 Arbejdere, 3 Hær-
Linge og 14 Markingsvogn, 20 Hæsting-
spræst, 1 Dampmaskine, 12 Gasvær-
ter og 5 Hændspræst.

Statistiske Oplysninger.

I Aare 1751 var der i Bergen 2820 Huse
 jorden Lø- og Qaktræ samt Kortark.
 Aar 1274 indvæns Byen i 4 Færdinger
 - 1626 indvæns Byen i 5 Borgerkompagnier
 - 1722 bestod Bergens Befolkning af
 omkring 2500 Familier.
 Omkring 1760 var der kun 1 Bogetyktose
 i Bergen.
 I 1701 ankom til Bergen 331 norske
 Skibe med en samlet Aargyld af
 8026 1/2 Læst.

Kjøbmand og Statsmand Ole Thøgersen,
 fød i Nykjøbing paa Falster, boende paa
 nordre Side af nordre Kirkehaalmen, udslygte
 en Sukkeraffinaderi i Bergen paa
 sin Tid, som opførte Indtaget herved Sukker-
skatten, hvortil herte en stor Eng, Sukker-
 skis eng, og en stor Kyst- og Vædehave.
 Ved "Nortet" lod han opføre en stor Pak-
 hus paa en lang Tid i Havnens gamle
 Strø omme Bygge (Sukkerhus Bygge) til
 Oplysning af sine Forretninger, men som nu er
 nedrevet. Han anlagde ogsaa en
Hestevælde i Kong Oscars Gade, skraak
 over for Taales Skole, hvor der senere
 har været Mølleri. Her har ogsaa i
 sin Tid været en Kærdiaambesæder I 1758
 sendes Høst af Kammeraad Kydberg

Raadhusne opfortis af Christianus Wal-
kerus af de Vaantun, byttis sønnen af
Bygen de Raadhuis og byttis søn søn-
dant forste Gang 2^e Marts 1568. De
hundre paa forst af 2 Gavel, hvoraf den
søndre nedværs 1737, i hvis Sted der
opfortis et itabulert Tæm. I 1662 byg-
gedes paa den nordre Ende en Sidestyg-
ning med Skindtag, der gik op til indert
Kane af Raadhuis salens Vindue; den
byttis de Thungstue, indtænder i
1735 forvænder de Vægstue. I 1755 og
56 byggedes en Lignend Tulygning
paa østen Side af Citizium. Bygningen
afvænder ¹⁵⁸⁸ 1702, opbyggedes igen 1745 og
46, repareres 1755 og 56.

I Raths salen Tag anbragtes Wagners
Decoratioun paa Chæpitem 1733; Min-
nerats Maleri paa Chæpitem
indfort 1762.

Eukofattigh kirck er ^{opfort 1668³} Stedet af Hans Olfen
(Johannus Olsonius), Medicine Practicus
i Bergen, udm by et vort Døtter, fød i
Bergen 14 Sept 1602, + sammend 1684.
Kirck nedværs og opfortis ~~1668~~ 1748 og
genopfort i sin nuværende Stillep
1880-87.

Birkegaard indvandedes af Gælle
Pedup, afværende 1623 & 1640, repan-
neres af Biskop Randskj, afværende
aften 1702, oplygges igjen af Røn-
dijf & repareres af Biskop Bor-
neman 1732. Den nedrives i 1840 for
at give Plads for datuarkontorbygningen

Seminarium Fredericum blev
bygget paa Land jens Melchior Falckes
Pakthaus 1751 & Tægt i Aarg 1752.
Lagtes i 1851 til Bismarck, der stiftes
des af Biskop Neuman 1840.

Christi Kirke, Korskirken, Fureystrøde,
Grundstenen lagdes 20 April 1739, indvielses-
dagen 1740. Den ombygges i 1874. Til
høvelken Tid ogsaa Skolebygning og
Lid ombygges.

Manufakturhånd. I 1646 indrettes
 af Darenand Bergmann og Raad et
 Børnhus til Opdragelse i Haandværk af
 Drenge og arbedsløse Pøttere. Den
 første Forhander ansattes i 1669
 Raadmand Lauritz Sand med en
 Løn af 200 Rtblr. I 1684 omkom det
 af Christian V til Jacob von Wida Jean
 Manufakturhånd, da han havde til-
 bredt sig der at indrette et stort
 Væd- og Linvæveri og beskæftigede
 100 Personer istædt for de tidligere 30.
 I den den Tid kaldtes de Manufaktur-
 hånd. I 1703 oplyggede von Wida et
 nyt Manufakturhus af Tre i 3 Etager,
 hvilket kostede 3050 Rtblr. Wida blev
 i 1721 afskediget. I 1744 indrettedes
 Andretagen i den gamle Sidegæde
 til Kirke. I 1793 blev samme Væveri
 benyttet til Komedieffice af en omreisende
 Troupe. I 1753 forføjtes med et Spigerfa-
 brick og et Tobaksspinderi, hvilket
 i en kort Tid ikke lønede sig. I Slut-
 ning af 18te Aarhundrede var Byggen-
 den over til Strafamtet.

1750 2 170

Mariminskijellet ved Røstingen.

En gammel Fortælling lyder, at Kønning-
dant Cicignore lod en Lids slave bygge
Lange ind, og at han ved sin Tiltale-
Kunst fortalte enestige Ting.

I 1855 har en Fremmed indsejlet Høsten.

Langs gaar i Jozzag nedad 3 under 20

Alen ind i en Frang nedad gammel

Sabring, hurijsman man kien

med Niois kan passere. Efter ydali.

Den 10 Alen kommer man til at Røim,

hvor 4 Perfumer kan staa opstod.

Til dette samme Røim fører en lig-

kende Gang i Røim og ad fra den

eromvante Frang Sabring.

Gjennem dette Mariminskijellet lader Høsting

Høsting Kjøkken Høst Kjøkken faldt, da

han gjer sin indsejledte Røim.

Mariminskijellet = Mariminskijellet udsøgt.

122
Læger. En af de ældste videnskaber
deres i Bergen var Henrik Høyer, der
kom hertil fra Stralsund 1593 og tog
Hædersejls hos Nicolaus de Feinort.
Han kaldes stiftet Licentiat i Læge-
kunsten. Sine Medicamenter lod
han i Bergen og i Kjøbenhavn hos Utle-
Krammer Lambert Gjerfen Fris, men
de dannede ogsaa forstene Medicamenter til
en anden inamorgium Medicin i Bergen,
oprettede Henrichus, hvorfor Høyer lod sine
Værk N. de Feinort forstene ligesom Apoteker-
Krammer und Samtykke af Bergens Råd.
Helleren Lambert Fris og de Feinort oprettede Skole,
begge Kjøper til Kongen, og efter forfølgelse
hinanden med Hidsind Kongens blev Re-
sultatet, at N. de Feinort 13 Decbr 1595 fik
Privileg. paa et sine Apoteker handle. Ved
Kongens af 24 Febr 1599 fik Henrik Høyer
et Kammerdømmen ved Bergens Dambærde
og blev ogsaa Fildmester for Erlens og Christianens
efter Erik Refsumants, i hvilket Egenbærde
han mødte for den Hæder, som holdtes
i 1599 under Christian IV's Opførd i Bergen.
Da han efter et Saltskud hos de Feinort
kunste Rindene i hans Apotek. I
1608 var han Medlem af Bergens Ders-
Kapitel. Han døde i 1615 eller 1616.

Sygehistorie. I 1758 Kyotens et Hus under
 for Engen, ikke længe fra Sutkens,
 og ind i det følgende Antoine Lagache,
 hustru der ankom til København
 og Benjamin af de Syre. Ligeledes ind-
 vandede Poliz til en Chirurgus. I 1761
 anordnede, at en af Katholiske
Masterlecturaere daglig blev Morgen
 og Aften skændt for de
Syre. I 1762 indkøbtes et Udlygs
 et Engelsk, hvor der betrukkede
 et opfør et grundmunt Hus for
 udsærlige Menner, der tidligere
antogte i Rum under Raathuset.
 Tilbygningen med st for 1876
Læger. Bagen var, saavel ides, den
 første norde Py, der for Sege, nemlig Doktor
Wilhelmus Nicolai Adams, i daglig
Tale Kand et Ullads Utesen, som for Doktor
graden i København 1603, og for 3 for
 1603 Butandry som Medicus ordinarius
 i Bergen og døde 1604. Hans Eftersmand
 var Doktor Peder Alfson

*/ og Provincialmedicus i Bergen. Han
 var alfson den første Stads sykiker i
Bergen

St. Anna Kapel, som omtales i
Bergens Rindbøger fra 1560, træffes ikke
i Dptomer eller andre Kildeskrifter.
Derimod nævnes i Brev af 1524 et Gylde
ind St. Annas Aelar i Halvands Kirken
og i et senere Brev af 1527 anlægs
en Kaulgaard, liggende paa Skoperven
(nu Stølen) omfor St. Annas Aeis.

Birkebyggeren. Fomden den egentlige
navn er Abfaler Pedersen i Antuningen
en Nordem i 1561 en anden Birkebygger
som maa have ligget indert i Vaagen
mellom denne og Hallanderguden, Va-
gen gik nemlig da ind fori Norges
Bank og paa Vestinden af denne
Den gamle Tungstolens ^{oprettet 1810} ~~anstalt~~, der
nedbrød 1860 paa sin Plads paa en
Bygning, ¹⁸⁶³ sides af Biskops Nils Christian
Friis fød i Christianssand i Februa 1714, resid.
Copenhagen til Aftahning 1737, Sagkyndig
til Nord 1744, Kongl. Titul af Biskops 1754,
Sagkyndig til Kerskirken i Bergen 1771,
død i Bergen. Høit opførte af Friis 1770.
Efter Friis's Død afgav den nu Kert Tidshælle paa Børn-
ens Pleastatue, indbyrdet af Fæstingens 1816. Træng-
selindv. anstalten indrettedes 1841 af Skarprøsten Tolbo-
mpæter som Inspektør. Den nye Bygning er færdig 1865

Rosenkrants's Hus paa Stranden havde
 oprindelig Gaard med Gård og Vælt, og brandte
 1623 og 1640. Efter Kancellens af 1630 hav-
 der til Bygningen accid hært en Have
 og et Gaardsmans huus ovenfor og
 nedenfor den. Efter Reparation i
 1651 og 62 brugtes den ovenpaa til Corps
 de Garde, og kjæddene nedruddes ind-
 vindes imod 1663, da Rosenkrants's Ar-
 vinger gjorde en Ret detle kjæddene.
 Efter Brand 27. Sept 1686 brugtes den
 i en Væng for Lægen til Corps de Garde.
 17. April 1562 fik Erik Rosenkrants Kancellens
 Tilladelse til at lade forpudne og i d. Malm-
 skriftskriver at tage den Sten, han til-
 trængte for at opbygge en ny Kjæde og paa
 sin vegt af for endte Grund, Naar de Byg-
 ninger paa Gaarden har bidraget til at
 standse Ildbrand's udbredelse vande
 ind og indover, har den dog paa
 Gaarden brandt (1623, 1640) men i 1702
 kun delvis, den nedbrante forbygning
 19 Decbr 1561.

Befæstninger. Paa Christiansholm
 anlages en Skanse 1641. I 1644 en
 bagveds Nordvest og Salisader med
 Skanse og Tårn; et Vagttaarn, Lænke
 et Blokhus anlages 1645 mellem
 Toldboden og Nordvest, et Lænke
 anlages 1646 paa Sædnes, paa Sammen
 med Tiv den agsaa Stadspotten (bygget
 1628) fornyes med Vagttaarn, Reder
 Grav og Vindløb. Sammen den agsaa
 agsaa. Ringen, der her da kun var
 omgivet med Salisader, Jordvold
 (Kornet Tårn), der senere af Cherch
 blev omgivet af Steen. Paa Vaagen
 anlages et Blokhus med Kanoner,
 hvilket dog i 1663 bortransporteres
 vider. Skanse paa Katten anlages
 der omkring 1664-66, paa Christiansberg
 paa Sædnes 1666. Juridisk Lexikon
 og i Dokken anlages i 1807 Skanse
 ser, til hvis Betydning den hollandske
 den Kongelige Fæstning skændte Kanoner
 Vaagen spærres i 1807 ved en Jern
Kæde. I 1669 sættes en Liden Skanse
 omkring Fløien.

Kingsgaardene paa Dagueris, der
 først anlagedes af Kong Eystein mel-
 lens 1107 & 1110, var i lang Tid alene
 og alene bebygget med Trehuse,
 nemlig den af Eystein 1107-10 byggede
 store Trehal med 2 Stueetage, der
 var en anseelig af en Svagang, hvor-
 pa en Treysen først med tre den
 samtidig opførte Apostelkirkel, der
 ogsaa var af Tre, altsaa en Stuekirkel.
 Alle Kingsgaardens Bygninger op-
 brendtes af Daglen 1207. Et Par
 Aar efter opførte Kong Inge en ny
 Hal paa samme Sted. Kingsgaa-
 dens første store omvandede Afslut-
 ning og Bygning var af Kong Ha-
 ken Haakunf. Han forfandt
 kun Kong Inges Trehal, nemlig en
 paa Kommandantboliger omvandede
 Plads. Indtil første han mellem 1217-
 1247 et kongeligt Kapel af Sten (den
 samme Apostelkirkel), dog var alle
 Gaarden med en Sten med 2 Per-
 te og opførte de Kirker over hunden
 af den; Læringer af det ene Kirke

Juedes endrin i Bernshvants taarn
 Sande Mærke og Tøtens haard i den
 Tirol samme Plads som nu, idt den
 ene Port vandre ind mod Byen, den
 anden ind mod Vægen. Endelig opførte
¹²⁴⁷⁻⁶¹
 han ind i Gaarden to Stenbælg,
 der enten kan fortæles som en Sten-
 bygning med 2 Etager, altsom den nu
 vandre Haakenshal, eller maaske
 med stoen Rigtighed kan fortæles
 som 2 særskilte Stenbygninger. I den
 Tilfælde maaske anden Bygning
 har indstans en del af den nu ve-
 rende Kommandant Væjs Plads, og
 de gamle hvide Gredde, som
 ender juedes i den sandjuedes
 indrin dæper. Fra Tiden efter Haakens
 Haakens Tid til Middel af det 16te
 Aarhundrede vides kun, at Haakens
 Magtindførte i 1302 betog den gamle
 Sjøportkirke, at Kungsgaarden led
 med ud Brand i 1370 og 1429, samt
 at Hovmand Jørgen Haakens
 1515 og 1523 opførte 2 Taarne, heraf

de ene stuyt often ypanenjes ud Guild.
Rosenkrantztaarnet bygget af Erik

Rosenkrantztaarnets Georne dan-
nes enden af Haabens Haabangens
Festnings Taarn, opst. samtidig
med Haabens. Dets Treverk brændt
i 1513 3 Aar antagelig ypanen
1516-1523 af Jørgen Hansen.
Efter Alde led i 1529 Taarnet
forstøit. Under Torst Pöds Kone de
Rene i Taarnis under Veg von
Givind af en Expedition fraanfor
ud Lyngvedsby, hvorfor de stot
næsten som en Ruten under hans
Efterfølge Christoffer Wachendorf.
som hans Efterfølger Erik Rosen-
krantz bygget i 1562 det Refor-
tion, under Taarnet indrettes med
for 3 Aar paabygget 2 Etager.

stændes, at "Den gamle runde
Kirke" (saa kaldt for enen af de spid-
tved Vindier Vindier fællelige

findes endnu i Pennsylvanias Taarn
 Røde Mærke og Tøtens hvide i den
 T.

Arvids søn Jørgen i 1568 og
 Taarnet hvide i de ledende,
 som ses paa Pillade af 1580.

Den første Jørn Stæ, de bygge-
 re af Kong Eystein 1107-1110, var
 af Tre, og næstkomende 1207

Stænk unhasem. Professor Døse var
 den første, der tog Ode for Hærens Ration
 ration, som den tog første i Begyn-
 delsen i 1880-1882, paa lang yndes atter
 i 1886 og afsluttes i 1895 og kortet i
 241.339 Kr.

at Høvismand Jørgen Stænk
 1515 og 1523 opførte 2 Taarne, heraf

de ene stuy ofen yppringes ud Guild.
Rosenkrantz taarnet bygget af Erik
 R. i Tiden fra 1561-65 og bærer opindelig
 godt Tag med Krenelene stier, men fra
 en Reparation i den 17de Aalrhundred
 de skraak med Tagganden, alle Tag
 hermed de stod indtil de i 1848³ ^{atlet fik fladt Tag med Krenelning}
^{genere} fornyede istaendts til sin mine-
 end, opindelig, Skikkelse. Or beund-
 er ud Vægtte Wækkendef, Faam.
Naakens halter men, som den senere
 amindelig kaedtes, Langtuisch, var
 i Naakens Lids Gjenstand for de
 dender Befolingsmand Væddeløse,
 toaleds den dens kappeformede Gade
 nedvorne af Tiden Thatt mellem 1589 og
 1592; i 1643 blev Tager med Spa og
 Bueker madtore for Grund af Raad-
 dender, humpen stime stod ind-
 Tag og aabent indtil 1683, da de be-
 sluttedes, at "den gamle runderde
 Kirke" (saa kaldt for enen af de opind-
 liden Vinduer Vinduer forlægt en

(over, at den o gamle Dage haard
 vane Kirke) skiedt reparans og in-
 nits til Magazinsbygging; Reparation
 blev færdig i Sants Loh og Korte 1118 Rthl
Springerborg antals vidste Gang 1692
 og maatte ¹⁷¹⁴ i sig Pladsen for Capt. Vag-
metens ⁴ Orlog, der er den første Steenbygging
 som opføres her i den 1525; den anden er
Kommendant ⁴ Vagten, bygget 1725 for en
 Sum af 4006 Rthl 28 S, den tredje istadt for
 den gamle Kirkested. Ved Opførelsen af
 disse Bygninger bortfaldt de første
 Søalgange og dermed tillige et uregelm-
 ligt og karakteristisk Udseende, som i lang Tid
 haardt daaude Forbindelsen mellem Træn-
 stenen, Springborg, Skarvstenen og Faarvud.
 Ved de sidste næst enden endt paa
 Nærmere den Div, hertil Soalen stødte.

* over Døren stam Fr 4: ⁴ obvante hængegaffel, 1714
 Inscriptions: Dominus Maria. Adjuvator,
 * over Døren stam det gamle verste Vand, Søren 1700
 den himmelske Belevens og konstluel 1725.
 + Skakenshallens Reparation begynde 1880,
Juli for 29 Juli 1898.

Norges første Dampskibe anskaffedes
 i Bergen af det nyttige Selskab, idet
 der i Møde den 1te November 1824 af den
 Statsraad, da varende Løitenant Foss
 foretoges, at Selskabet skulde foranstal-
 te anskaffet et Dampskib til Fart
 mellem Christiania og Bergen, og dette
 skedte til Evnefor den 1825 for Louise
 af Dampskibet "Oscar". Foretagende
 havde intet mindre Udfald, thi allerede
 den 3te Juni 1829 maatte Skibet sælges
 for en saa ringe Sum, at det dog
 kun skulde koste 100 Spd. Kien fulde
 14 Spd 60 f.

Kong Karl Johan, der havde 100 Skiver
 Skjæbende dog til Bergen Foretagende,
 og af disse betyde, Spd 145, da den
 Kong Karl Johan dog, hvis Besten,
 naar Kapitanen igjen er stillet til de
 quindtill 1000 Spd, skulde tilfald
 i vorey Foretagende.

Haakon Haakonsons stor Skotsuok
 der opførtes næst for 1247, ligger ved
 Duntelbo, ut under Kvinnem.
 Det var $67\frac{1}{2}$ Alen langt og 45 Alen
 bred ($42,39 \times 30,15$ sk) med to Røder
 Forværingens søiler langs Hallen.
 Det stakke sig i Lunde med Lovinshøj
 med en nordøstlige Langsiden med alle
 Her holdtes det stor Gæde efter
 Kong Haakon Haakonsons Krønike.

Huga-Aasen, hvori der var Kong
 Erik Magnufons Rættelod af 16/9 1282
 var forliden Skonungum i Vaags lunde
 at kærte Park, danneris samt gængis
 af 5 smaa Vandløb, der paa Stræk-
 kingen mellem Kors - 3 Danstinden
 kommer ned paa den bratte Fjeldside 3
 samt gængis her paa ring paa
 Strækkingen mellem Lille Fingard og
 Kong Oscars Gade eller ned paa
 Eyvar mellem Kong Oscars Gade
 og Peter Shortveed.

St. Quenegeacci Kirke, der antiques
 mellem 1387-97 i "Die Testamente der
 Lübeckes Bergedaten", er sandtydelig-
 us en Fortsættelse af St. Columba
 Kirke (Tidligere alene kaldte Stenkirken).
 Den ligger paa Gøngaden, ovenfor Kappell,
 lige nedfor St. Nikolai Kirken.

I 1365 nævnes sammenvædet en Kirke
Fabian og Sebastianus martyrs paa
 Nordvest, men noget nærmere vi-
 der ikke; maaske den samme
 som St. Margaretekirken?

St. Gertius Kirke nævnes sammenvæ-
 det i Gøng, nemlig 1518, ligger
 sandtydelig inde i Markens
St. Antonius Kirke, nævnt sammenvædet,
 ligger i Markens paa den vestre Side.

Der kan vel neppe ved Træl om
 at Kaufarok er en Forvandsning
 af Calvaria, en Leirig for de Ka-
 tholiske Tid, da ~~en~~ Franciscanen
 efter at Jerusalem var ganske tabt
 for de Kristne, ved vide Klætte an-
 laad Efterskyningen af Christi Livs-
 gang for Pelagius's Tids til Calvaria-
 byen, efter den gamle Tradition
 1200 Skridt med 14 Stationer, der
 blev liggende en Aarhundrede i
 Livsfogangene. Først i de gamle
 nordtydske Bøger f. d. Aarhundring, Lü-
 beck 1493 o. s. v. træffes de og saa i det
 tydske Land f. d. Oversættelse med 1500,
 og senere Mænd har, hvor Martin
 Kitzel selv mente til Jerusalem,
 afmaatte Stationerne og lod Pille-
 ringen. Aden Korte 1490 indhævede
 dem i Sten, de Korte Stationer.
 Væggen paa den ene her Kitzels er et
 Stuk og Indpintet Johannes Kirke og
 Væggen paa den anden her i Bergen.
 Kardus og saa Jerusalem, og man
 kan liggende paa Markkirke og

navnd eller udrøp Stadsportem.
 Aftendens for Kirkegaardens portem
 til Staden for Kæfene soam og se
 entret til Staden, 1200 Skend.

Navnet Colonia kjendes først for 1604
 men man har ikke mere.

Kæfene, der hører til Borge Juel
 stens Jordegods, Gæfaldt efter hans
 Enke, Margarete Niels Dødt 1674
 Datum Christene, der var gift
 med Capten William Scott, 1711

blev der kjøbt af Generalfeldt
 mester Louis Schneider efter hans

Faldt der sammen med
 Robben og Segvæbningerne

erhvervede af Oberstløjtnant

Nicolas Christian Bännefeldt

de Warran, hvis Enke Marguelle

Thermöhlen og Skjold af 30 Juni

1741 vinding det til Abraham

Weyers Enke, Marguelle Jons-

dotter 1764 blev Kæfene af den danske

den, der blev, selv selv selv til

den, der blev, selv selv selv til

146. Der store Jordejord, som i et Par
 Stætted havor gaaet i den for
Vinecks diense, efter hove Hoved-
 böler, Lingegaarden har sit Namn,
 havor tabt sine Løsegaaend rigtig liden
 da Skots kommandør Börge Juels
Ente, Konzeffor Bildt død 1674.
 Det deltes da i fem Parten, i det
 hendes ene Datter Anna, der var gift
 med Abrah. Eilerich von Wisbing,
 andt Hordrade Lingegaarden, hvor
 til i den Tid herte Nobben af Aarstid
 Efter Anna Wisbörp død 1701 gik
Lingegaarden over til Søster datterne
Konzeffor Scott, der var gift med
 Vaylmenten Henrik Cortz. Hun solgte
 i 1705 Lingegaarden til Kammerraad
Generalsfeldt toimenter Hans Schröder,
 men han fallend, havi Eids segestræ-
 nde 1723, og Lingegaarden gik ud
 Skide af 16 Fev 1725 over til Kjøbmand
Abraham Weyfel, Søn af Raadmand i
Franklyn Jon Weyfel 3 Broder til
Peter Tordenskjold; han tog Kongens Hale
 som Kjøbmand i Aug 29 October 1688,

Den Kongeskjældt Børn se Pag 152

boer i Nærhed af Torslev
 og led ud Brand 1702 stor Skade.
 Han var først Gang gift med Mil St. Sikes-
datter Eckhoff, med hvem han havde
 5 Børn, der alle døde for 1715, anden
 Gang gift 1721 med Margrethe Jans datter
Kuhle efter Købmand Hermans
Schönder, der var død 1720. Det andre
 ægteskab var borte. Mikhael
Wapfel døde 1732 og Margrethe Wapfel
 den 17de Novbr 1758, hvorefter Linge saar-
 den gik over til hendes eneste søn
 af første Ægteskab Margrethe, der
 først Gang var gift med Købmand
Hennik Alex. Meyer, med hvem
 hun havde 3 Børn, anden Gang med
 Jættetrosser Johann Carstner, der
 døde 73 Aar gammel 1769, idet de efter-
 lod sig Børn. Ved Margrethe Carstners
 Død 1772 gik Linge saar den over til
 hendes søn af første Ægteskab Severik
Hennik Meyer, der var gift med Anne
Eliensdatter Krøyer og døde 1786,
 der yderligere datter blev gift med

Kjøbmand Johan Jacob Busck fra
 Porten og dør 23 April 1807, og da
 ad den Datter Etrichsen Kærstien
 fød 11. Januar 1720 blev gift med Kjøb-
 mand Johan Friedrich Fosswindel
 og dør 7. October 1793. Ved Skatte Gfve
 Margrethe fød Meyer findes Linges og
 den Gfve Kærstien og Hobben, (det
 sidste blev af Blangefin Scott søgt
 til Tordenskjold's Datter Rainsdorph,
 denne ¹⁷¹⁶ gift til Obentensmann Scim.
 Jacob de Wamann og ¹⁷¹⁶ dennes Datter 1741
 ved Skatte og til Abraham Wepfel Linge
 Ved Skatte og den Albrecht ^{26 Juni 1786} Kærstien
 Meyer blev Lingesgaard, Kærstien
 og Hobben søgt til Hofjens Danst
Kjøbmand
 fød 12701 Porten, men denne overlod Kell
 fane og Hobben fane den 23de April
 til Stadsmajor Lomtz Holte Nicolaysen
 og bebod Lingesgaard selv.
 I 1724-25 lod Abraham Wepfel en gjen-
 staaende Restor af Nonneskjens Kloster-
 Kirke nedrive, Givuden indjens og
 paa Givuden opbygge sin nye Kirke
 i Form af en lav Kirkbygning med en
 Ark over Hovedindgangen og femstaa-
 ende Fløje med NO paa hver Side af denne

Foran den lille Pyramide og mellem
 Fløjene var en cirkulær Platform, dækket
 med Klæder af bombolinsk Sædften.
 I 1691 brændte en Del af Høvedsbygningen,
 og kort efter blev gjæntaaend og de
 nærmest liggende Grunde solgt og
 bebygget. Nu staa kun 2 Resten af
 Klosters Taarne tilbage.

Eieendomme: seveu Eene vor Nirkops
 Kjerke, Færdampe, Bankkassens
 Korte, Smedens og, Kæder Andelen
 og Sæffens Pommerske Angel.

Bergens Brandvesen var tilrettet i
 Omordning omkring 1855 et meget vellykket
 og indviklet Apparat. Endnu for ca 80 Aar
 siden havde det 1 Branddirektør, 1 Chefintendant,
 15 Overbrandmestere, 13 Underbrandmestere,
 2 Blokvejvognmestere, 26 Straalemestere,
 12 Sprøitemestere, 60 Tømrermænd, ca
 600 Brandjædere, 59 Reservar, 5 Rodemestere,
 og 26 Sprøite- og Vandgjørere. Det paaløste
 en Maade andre Bergens og Anden, Sydlænd
 de i Byen vedvarende Selskaber samt Løys-
 Jønder og Dens at assistere i Udebrand-
 Tjefedte. I 1823 havde 15 større og 21 mindre
 Brandsprøite, at hvilke 2 var "Spøjsprøite".
 Til Brandudrustningen hørte paa disse store
 Vandkar, Brandtøjer, Brandkæbe, Seil m. fl.

Bergens offentlige Lystteater er ordnet
 ved et af Magistraten udgivet og af Rigsret appro-
 baret Reglement, dateret 1776.

Börge Juel 3 Blangeflor Bildt

spiltes sig i yngre Tid med 4 Bøtter:

I. Anna Juel, gift med Oleus Eilerich von Wisting, avdod Længegaard og med Amtmand 3 Høllsten og sidv. ¹⁷⁰formid.

II. Stora Juel, gift med Admiral Bendt Orning, med hvem hien havde 2 Bøtter 3 Søener, nemlig:

a Blangeflor Catharina Orning, gift med Lieutenant Daniel Andrup.

b Else Eiraketh Orning, gift med Færnk Morten.

c Fredrik Christian Orning, gift med Major Mathisens Datterdatter

d Otte Erik Orning, sidv. usst.

e Börge Christoffer O., sidv. usst.

III. Margrethe Juel, gift 1de Gang

med Oberst Jacob Dine, med hvem hien havde følgende Bøtter:

a Blangeflor Dine, gift med Major Wilhelm Couchevare.

2de Gang gift med Major Jacob Rothwig, med hvem hien havde følgende Bøtter:

b Dine Portung gift med Euben Sigfred Søren Bildt.

c Jacob Portung, sidv. usst.

d Charlotte Amalie Porting, gift
und Capitain Posse.

e Anna Elisabeth Porting, gift
inden Aringer.

IV. Christina Juell, gift und Cap-
tain William Scott, aind
Kaufant efter sin Moder.

Hendes Høn var:

a Margrethe Scott, gift und
Vejsmester Henrik Lortz, aind
Lingejardan efter Anna Wittberg.

b Margrethe Catharina Scott,
gift ugift.

Jürgen Thormöhlen fød 29 Aug. 1682 Kønigs-
 Biskoping paa de Sæstøyer paa Sødunæs, der
 skildt var i 15 Skaar. Ved Kønigs Reversi-
 tion af 30 Juni 1695 blev det forløst paa
 100 Aar og igjens ved Revolution af 29 Sept.
 1701 paa 40 Aar. Efter Thormöhlens Død
 i 1708 kom Sæstøersted i 1710 i Kammer-
 raad Melhorrens Eie som en af Thormö-
 hlens Kjøbstuer, og da han senere
 blev arrestant paa Grund af Under-
 sked, tilføjede Sæstøersted det Sæstøer-
 Kjøb Frederik II. Dengang forføjede det
 gavnlig, indtil det i 1719 af Kongen over-
 lods til Fæsting sammen med Gaarden
 Møhlenspris og Dygningsen. Fæsting der
 da Sæstøersted var Tid, indtil Major Falck
 Friismand den 22 October 1725 fød Kønigs
 Overkjøbet til at drive Sæstøersted i Kjø-
 bmanden, heroppefter Fæstings Sæstøersted
 standfaldt i sin Rigt.

Somme Dage var Sæstøersted fød Thormö-
 hlens Enkeprivilegium paa et indvittet
 i Sæstøersted i Kjøb paa 40 Aar. Dette
 Privilegium exclusive paa 40 Aar
 senere paa 40 Aar. Da Sæstøersted efter
 Thormöhlens og Friis Død i 1710 gik over
 til Kammerraad Melhorren, og senere
 Om blev beroliget, forføjede det, saa

del, da Fattung i 1720 på de ovennævnte,
 Udmærkede Kulturen Reparativer,
 I 1682 ansees Ther möhler og som
 de Begynder, inden Oprejsen for
 Nordens, hvor de Sofander Fattungen
 i flere Ore Billeds Forordning af 4 Syde
 1650 har ansees de Begynder.

157
og satte Bente for et Spadsmid
Senem: 1800 forfatter Kjöbmand Lyder
Wentzel Kierulffs Alleen Eje i de
Fløen. Hans Tank blev 11. Februar 1763
gift med Maria Crummer (f. $\frac{1}{2}$ 1740 + $\frac{3}{7}$ 1807)
Datter af Kjöbmand Jens Kemnitz Crummer
(1713-1792) og Maria Theisdatens Paa den
(1713-1791). Hans Tank dør 17. Marts 1804.
De havde kun 1 Børn, en Søn, der dør
i Ung. Ved Aftakningen efter Tanks Død
blev Tanks "Lind" overgivet til Feldmarsjals
Schwinds for 4800 Rthl.

Boggegens sandlige Gaarde for Nord and Syd

Esperel Kirkens Giind

Brynjulps gaarde.

Lagmans gaarden (Schuften)

Skjoggen.

Draggen.

Raemings gaarden (Galgen)

Gaardstuen (Lund gaarden)

Ongangte Lauritsens Kirken

Miklagand (Atlegand)

Mariakirkens Almenning

Storngarden

Eurengarden

Den Almenning

Bingarden

Bredsgaarden.

Uden Bruden Almenning

Einangarden

Lundsgaarden

Johans forden

Bellsgaarden

Helmsdaalen

Kappen.

Unga Bruden almenning, Nicassii Almenning

Fattum

Luggarden

Revelsgaarden

Leppen.

Matken.

Dans hime

Schuplin

Ridstaden

Boldugard

Furugard

Stodugarden

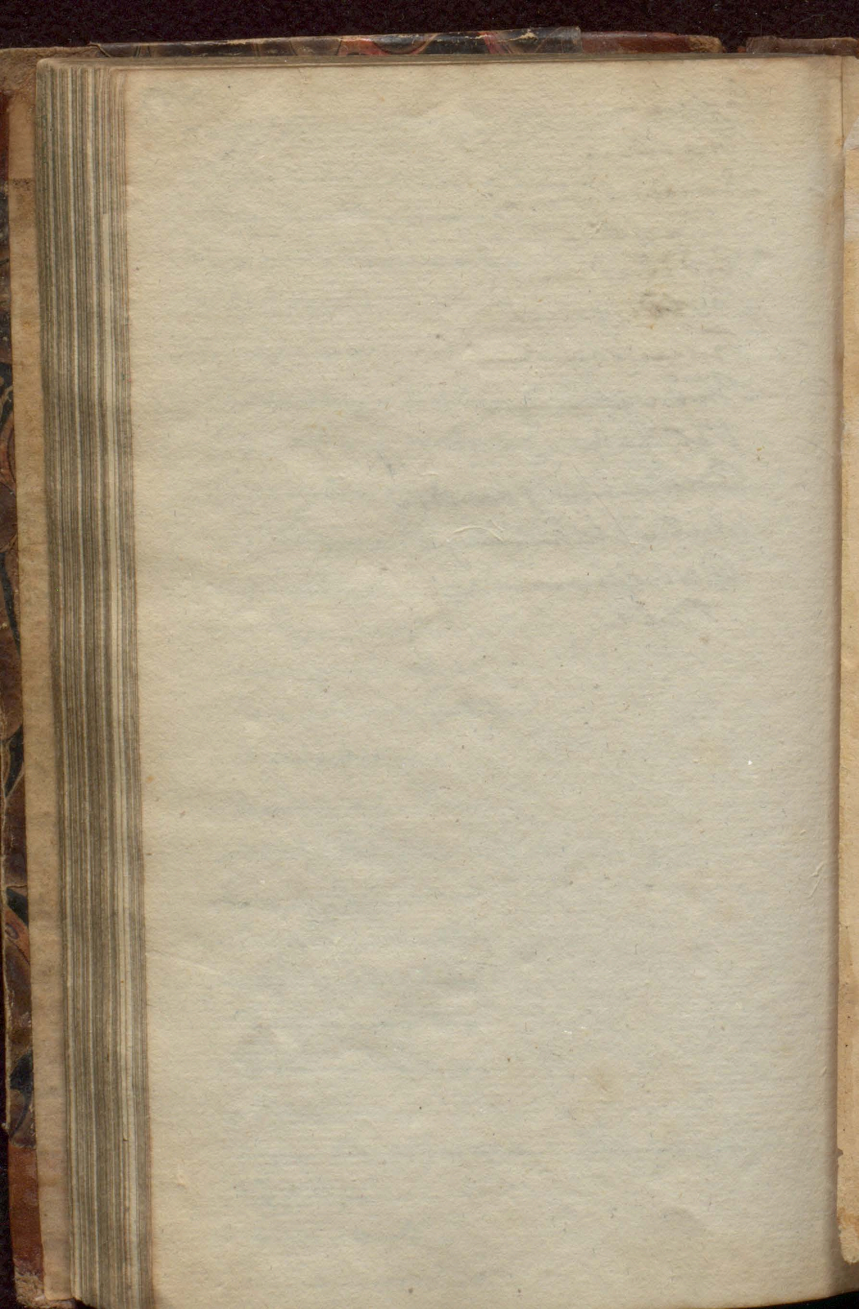
Vetlidus

Rothmannugarden

Anta Almannug

Quellen

Täpf.

Benämning för Slättningarna
af 18 Arkivindvidde (1758):

Mällars Löfgård: Källgårdens

Karnegård: Rannekrögen

Anders af Sjö Sjöing: Nordensfjärden

Dangsmågel: Trusfjärden

Mariesmågel

Henrik Förelles Sjöing

Henning Foss's Sjöing

} Kegelgården

Rosenberggård: Döckergården

Reichmanns Sjöing: Griegfjärden 1-3

Zebrians Gård ^{Tungstensgård}

Loctegård: Valfgård

Kadun Tornbys Sjöing: Skridåsfjärden 4-9

Kaare Kjpers Sjöing: östra Skridåsfjärden

Toldergård: Klockarfjärden

Schwalds Sjöing ^{per uten Markens}

Trenjovids Sjöing: Transefjärden

Pinsgård Gård: nedre Strangkrögen

Valderhain = yther del af Værfjæden.

Formanns Gaard, efter Abraham

Formann, der eiede Gaard N: 14, =

Baltzer gaarden, efter Baltzer

Smiths enke, der eiede N: 16.

Rendertens smiigt = Bams smiigt

Banen, over Torve 16

Krocher, omkring Kringelbozen

Spiseegaden antone der her

kurze Bank & Knort Bank ligger.

Kyboegaden = Dambkeegaden.

Rönnbrak smiigt } = Horkelands smiigt

Landes smiigt

Odd smiigt der lide foruden

Flynders smiigt = over 3 under Ham-

brings smiigt 3 over Fild smiigt

Mestmacherens smiigt omkring Nese-

veien.

Klokkegaden = Klokken i Reggen,

her Klokken Platte beede.

Tovegaden = Bank gaden

